

'Οσ' Όλα

Τό σύμβολόν μας ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

→→→ ❀ ΤΑ ΡΟΔΑ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ ❀ ←←←

Η ΗΜΕΡΙΣ τοῦ 'Απ' Όλα

ΕΝ ΤΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΙ ΣΥΛΛΟΓΩΙ

Ἡ εἰσήγησις
τῆς Ἑλληνοδίκου τῶν Ἀνδρῶν
Ἐπιτροπῆς.

Εὐγενέσταται Κυρίαί,
ἀξιότιμοι Κύριοι,

Εἰς τὰ μυστικά δικαστήρια τοῦ γερμανικοῦ μεσαίωνα, ὡς λέγει πού ο Ραΐδης, ἐπεκράτει ἡ συνήθεια ν' ἀνατίθεται εἰς τὸν νεώτερον τῶν δικαστῶν ἡ ἐκτέλεσις τῆς κοινῆς ἀποφάσεως, ἤτοι τὰ καθήκοντα τοῦ δημίου. Τὸ βαρὺ τοῦτο ἔργον κατ' οὐδένα τρόπον ἠδύνατο ὁ ὑποδειχθεὶς ν' ἀποποιηθῆ, ὅσην δὴποτε καὶ ἂν ἤσθάνετο ἀφυῖαν περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ πελέκως καὶ τοῦ σχοινίου. Τὸ γεγονός τοῦτο ἐνεθυμήθη ὡς ἡ Ἑλληνοδίκος τῶν Ἀνδρῶν Ἐπιτροπὴ τοῦ προκειμένου Διαγωνίσματος ἀνέθετο εἰς ἐμὲ τὴν δημοσίαν εἰσήγησιν, καίτοι αὐτὴ ἡ πείρα τοῦ ἐκλεγέντος εἰσηγητοῦ, οὔτε τὰ ἔτη συνηγοροῦσιν ὑπὲρ τῆς διακρίσεως ταύτης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν κατώρθωσα νὰ ἐξηγήσω τοὺς λόγους τῆς προτιμῆσεως τοῦ νεωτέρου, τόσον παρὰ τοῖς δικαστηρίοις ἐκείνοις, ὅσον καὶ εἰς τὴν παρούσαν περίστασιν, ἐν τούτοις, πειθήνιος ὡς ὁ δικαστὴς τοῦ μεσαίωνα, ἀνέλαβον τὸ βαρὺ τοῦτο ἔργον, μὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι εἶμαι εὐτυχέστερος τοῦ Γερμανοῦ δημίου, διότι ὡς ὁ ἄκουσῃτε, ἂν ἔχετε τὴν ὑπομονήν, καίτοι ἡ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς κατεδίκησε δεκάδας ὄλας ἔργων, ἐν τούτοις καὶ βραβευθὲν τοιούτον ὑπάρχει καὶ οἱ ἔπαινοι ἀφθονοῦσιν.

Ἄλλως τε, καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὀφείλω νὰ δηλώσω καὶ τοῦτο: ἡ Ἐπιτροπὴ μετ' εὐαρεσκείας εἶπε τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον προὐκάλεσεν ὁ κοινωνικὸς αὐτὸς διαγωνισμὸς, κινήσας 34 καλάμους πρὸς συγγραφὴν ἔργων, εἰς τὰ ὁποῖα ἂν δὲν διεκρίνετο πάντοτε ἡ βαθεῖα τῶν πραγμάτων ἐξέτασις, ἐξεδηλοῦτο ἕμως ὁ φλογερὸς πόθος τῆς βελτιώσεως καὶ τῆς προόδου. Ἡ Ἐπιτροπὴ εὐχεται, ὅπως εἰς παρομοίας περιστάσεις εὐρυνθῆ ὁ κύκλος τῶν διαγωνιζομένων, ἵνα ἐν αὐτῷ συμπεριληφθῶσιν ὄλαι αἱ τάξεις τῆς κοινωνίας καὶ ὄλαι αἱ διαβαθμίσεις τοῦ πνεύματος, οὕτω δὲ ἐκ τῆς προκαλουμένης ζωηρᾶς συζητήσεως ἐκπηδήσῃ ἡ σῶτεira ἀλήθεια καὶ ἀκονηθῆ ἡ ἀξίγη, ἡ ὁποῖα ὁ ἀνοίγη εὐρύτεραν τὴν ὁδὸν τῆς προόδου.

Ἰπῆρξε χρόνος, καθ' ὃν τὰ μεγάλα κοινωνικὰ ζητήματα δὲν συνεχίνουν ποσῶς τοὺς λαούς, διὰ τὴν λύσιν ὃ αὐτῶν εἰργάζοντο μεμονωμένως οἱ σκυθρωποὶ φιλόσοφοι, μα-

κρὰν τῆς κοινωνίας, δι' ἣν τὰς προώριζον, ἐξαπολύοντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰ δόγματα τ' ἀπορρέοντα ἐκ τῶν μελετῶν των, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἀμέτοχος καὶ ἀδιάφορος λαὸς πολλάκις ἀντέτασσε πείσματα ἀντίδρασιν. Παρήλθον πλέον οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι καὶ τὰ κοινωνικὰ ταῦτα ζητήματα ἐνδιαφέρουν σήμερον τόσον τοὺς σοφοὺς, ὅσον καὶ τοὺς ἀπείρους, τοὺς ἀριστοκρατικούς, ὅσον καὶ τοὺς πληθεῖους. Ἦν τοῦ ευχαρίστου τούτου γεγονότος γεννᾶται τὸ ὄχι ὀλιγώτερον εὐχάριστον γεγονός τῆς ἀντιπαραθέσεως ἀντιθέτων γνωμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἐκλέξῃ τις τὴν καλλιτέραν καὶ τὴν μᾶλλον πρόσφορον, κατὰ τὸ ἠροδοτίον: «Μὴ λεχθησέων μὲν γνωμῶν ἀντιᾶν ἀλλήλησι οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω αἰρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῆ εἰρημένῃ χρᾶσθαι, λεχθησέων δέ, ἔστι ὡσπερ χρυσὸν τὸν ἀκήρατον αὐτὸν μὲν ἐπ' ἑωυτοῦ οὐ διαγιγνώσκωμεν, ἐπεὰν δὲ παρατρέψωμεν ἄλλω χρυσῷ διαγιγνώσκωμεν τὸν ἀμείνω». Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπικροτεῖ ὡς θαυμασίαν τὴν ἰδέαν τῶν κοινωνικῶν ταύτων διαγωνισμῶν, τοὺς ὁποίους ὁ εὐγενὴς ἀγωνοθέτης εἶχε τὴν ὡραίαν ἐμπνευσίν, πρῶτος αὐτός, ἐξ ὅσων τοῦλάχιστον ἡμεῖς γνωρίζομεν, ν' ἐγκαινίσῃ, διότι δι' αὐτῶν θὰ προκληθῆ ὁ ζήλος καὶ ὁ ἀφορμὴ, ὅπως εὐρύτατα συζητηθῶσι τὰ μεγάλα κοινωνικὰ ζητήματα, ἐκ τῆς λύσεως τῶν ὁποίων ἐξήρτηται ἡ εὐδαιμονία τῶν λαῶν καὶ ἡ εὐρωστία τοῦ ἔθνους.

Τὸ προβληθὲν ζήτημα διὰ τοὺς ἀνδρας ἦτο τὸ ἐπόμενον: «Κατὰ πόσον ἡ σημερινὴ ἀνατροφή τοῦ Ἑλλήνος εἶναι ἐπαρκὴς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ σημερινοῦ βιωτικοῦ ἀγῶνος;» Καὶ ἐν μὲν τῇ καταφατικῇ ἀπαντήσει: «Διὰ τὴν δὲν προσδεύει ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας ἐθνότητας τῆς πόλεως μας;» Ἐν δὲ τῇ ἀρνητικῇ: «Ὅποια τις πρέπει νὰ εἶναι ἡ θεραπεία τῆς ἀνεπαρκούς ταύτης διαπλάσεως;»

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἐστάλησαν 34 ἀπαντήσεις, εἰς ἀνάλυσιν τῶν ὁποίων εὐθὺς προβαίνομεν.

Πρῶτος ὁ F. Marx διατείνεται, ὅτι ἡ σημερινὴ ἀνατροφή τοῦ Ἑλλήνος δὲν εἶναι ἀρκετή, ἀποδίδει δὲ τοῦτο εἰς τὴν ἔλλειψιν χρηματικῶν πόρων, τοὺς ὁποίους, ὡς ὁμολογεῖ, ἔχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ αἱ ἄλλαι ἐθνότητες. Ἀναιρῶν ἕμως εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἑαυτὸν, ἀποφαίνεται ὅτι «ὄχι διότι δὲν ἔχει ἀρκετοὺς πόρους, ἀλλὰ διότι δὲν ὑποστηρίζεται ὑφ' οὐδενός, ὁ Ἑλληὴν μένει στάσιμος», παλινωδῶν ἕμως ἐν τέλει συμβουλεύει τὴν ἐξεύρεσιν πόρων.

Δεύτερος φάκελος μὲ τὸ περίεργον ψευδώνυμον Σῶφρων ἢ ἄφρων μᾶς παρουσιάσθη, περικλείων ὄχι ὀλιγώτερον περίεργον ὕλικόν. Ὁ γράφων, ἀφοῦ ἀκροθιγῶς ἐξετάζει τὰ ἄλλα αἰτία τῆς κακοδαιμονίας μας, ἐνδιατρίβει περισσότερον καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τότε μόνον θὰ προσδεύσῃ τὸ ἔθνος, ὅταν οἱ διδάσκαλοι μισθοδοτῶνται πλουσιοπαρόχως. Θὰ ἐφρονοῦμεν ὅτι ὁ οὕτως ὑπὲρ τῶν διδασκάλων κοπτόμενος εἶναι διδάσκαλος, ἂν δὲν ἐδδέπομεν ὅτι ἔχει τελείως διαζευχθῆ πρὸς τὴν γραμματικὴν, ἢ κἄλλιον οὔτε τὴν συνεζεύχθη ποτέ, ἀφοῦ εἰς μίαν ὀλόκληρον σελίδα τοῦ μόλις ἀπηγγήσαμεν 4 λέξεις τονιζομένας καὶ ταύτας κατὰ διαβολικὴν, τᾶντως, σύμπτωσιν, πάντοτε κακῶς. Ὁ ἐπιστέλλων καταλήγει μὲ μίαν ἰδιαιτέραν παράκλησιν, ἐπὶ λέξει οὕτως: «Ἐνὴ περιπτώσει ἡ παρούσα μελετὴ κριθῆ ἀξία δημοσιουσεως, παρακαλεῖται ἡ διευθυνσις τοῦ «Ἀπ' Όλα να τὴν δημοσιουση ὅπως εχει, διατηρουμενων των διαφορων διακριτικῶν τῆς σημειων τῆς ερωτησεως καὶ διαττολης». Ἡ Ἐπιτροπὴ λυπεῖται διότι, μὴ βραβεύουσα τὸ ἔργον, δὲν θὰ λάβῃ καὶ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτελέσῃ τὸν κωδικοῦλο τοῦτο τοῦ γράφοντος, ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ ἐδράβευσ, θὰ εὐρίσκετο εἰς τὴν θλίβεράν θέσιν νὰ μὴ τὸν ἐκτελέσῃ, διότι, καίτοι περιήλθεν ὄλα τὰ τυπογραφία τῆς πρωτευούσης δὲν εὐρεν οὔτε ο οὔτε ε μὲ περισπωμένην, ὡς ἀπαντᾶ εἰς τὰς λέξεις «ποσον, οντως, ενεργειαν» καὶ ἄλλας. Δι' αὐτὸ ἀναβάλλει τὴν βράβεισιν καὶ τὴν δημοσιουσιν τῆς «πραγματείας» του, ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, μέχρις οὔ τὰ ἑλληνικὰ τυπογραφία πλουτισθῶσιν ἐπαρκῶς καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα ταῦτα.

Τρίτος ὁ Βαρελοποιὸς διεκδικεῖ τ' ἀριστεία καὶ τὸ βραβεῖον τῆς συντομίας καὶ τῆς συνταγογραφίας πρὸς τὸν τέταρτον τὸν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Τερψίνους ἐπιστέλλοντα, διότι ἐκάτερος προσπαθεῖ μὲ τέσσαρας γραμμάς νὰ λύσῃ τὰ ζητήματα. Καὶ ὁ μὲν Τερψίνους φρονεῖ ὡς θεραπείαν «τὴν πρωτοδουλίαν τῶν ἡγετῶν καὶ τὴν καλὴν θέλησιν τῶν ἐγκρίτων», ὁ δὲ Βαρελοποιὸς τὴν «πραγματικὴν ἀφοσίωσιν τῶν ποιμένων πρὸς τὸ ἔθνος».

Πέμπτος ὁ Σίσυφος κρίνει ἀνεπαρκεστάτην καὶ ἰσοδυναμοῦσαν τῷ μηδενὶ τὴν ἀνατροφήν τοῦ Ἑλλήνος, συνιστᾶ δὲ τὴν σύντομον ἐκκαθάρισιν τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ καὶ τοῦ ἱερατείου.

Ἐκτος Μαυροθαλασσίτης ὁ Α' — καὶ λέγομεν οὕτω, διότι περαιτέρω θὰ συναντήσωμεν καὶ ἕτερον ὑπὸ τὸ αὐτὸ ψευδώνυμον

έπιστέλλοντα — όμολογεί μόν ότι αί άνάγκαι του σημερινού βιωτικού άγώνος είναι «μυστήριον», έν τούτοις προβαίνει εις θεραπείαν των άναγκών τούτων. Τα γραφόμενά του έκρίθησαν άσχετα πρὸς τόν προκείμενον άγώνα.

Μάς έρχεται έβδομος ό Σπίνος· μή νομίσετε όμως ότι όμοιάζει με τὸ πτηνόν, του όποιου και τὸ όνομα έδανείσθη. Δέν είναι φαιδρός, αλλά παρουσιάζεται κλαίων με τήν άνεπαρκεστάτην άνατροφήν του “Ελληνος” φρονεί ότι ούτος, ώσπερ βόας, εύρίσκεται εις νάρκην, ένῳ «αί άλλοδοπαεΐς», ως αυτός λέγει, προχωροῦσι γιγαντιαίως βήμασι. Μέσα πρὸς θεραπείαν προτείνει τήν έκδοσιν παγκοσμίου περιοδικού, τήν διάδοσιν διεθνῶν έμπορικῶν γνώσεων και τήν ίδρυσιν κεντρικού συνδέσμου.

Όγδοος ό Όρέστης, συμφωνεί πρὸς τόν Σπίνον, όμολογών ότι ή εκπαίδευσις είναι άνεπαρκής και άποδίδων τήν άνεπάρκειαν ταύτην εις τήν παραμέλησιν των μαθημάτων του έμπορίου, και πρὸ παντός του άιμοῦ, τὸ ήλεκτρισμοῦ και «μηχανισμοῦ». Επιτίθεται κατὰ των Ιατρῶν, οι όποιοι εκμυζοῦσι και αποταμιεύουσιν «ήσυχως και άταράχως», χωρὶς ό πλοῦτος αὐτῶν νά γίνηται πρόξενος οὔδεμιᾶς ωφέλειας. Ως θεραπείαν δέ προτείνει τόν συνασπισμόν των έμπόρων και τήν εκμετάλλευσιν σιδηροδρόμων.

Ένατος προβάλλει ό Όρθοδοξότατος, με τὰς παραδοξότερας όμως των ιδεῶν. Κηρύσσει τήν άνατροφήν του “Ελληνος «βλαβεράν και άνεπαρκή» και ως ταιούτην τήν καταδικάζει. Πρὸς θεραπείαν τῆς άνεπαρκείας ταύτης προτείνει : τήν κατάργησιν τῆς «έννευριστικῆς ξηροφαγίας», τῆς άγαμίας του κλήρου και τήν κατάπαυσιν των «μεταξύ Πατριάρχου και Συνόδου καυγάδων» και καταλήγει με τήν ευχήν, όπως έντός ένός έτους τὰ πάντα διορθωθοῦν.

Δέκατος ό Άλκαϊος, είναι πολὺ ιδιόρρυθμος εις τὰς ιδέας του. Φρονεί ότι, τότε θ’ άνυψωθῆ ή “Ελλην, όταν έν τοῖς διαφόροις «φούρνοις, κουρείοις, έστιατορίοις, καφενείοις και λοιποῖς κέντροις», αντί των εικόνων των ήρώων, τεθῶσι γνωμικά εκ του Πινδάρου, Σοφοκλέους, Ευριπίδου, Λουκιανού, Ισοκράτους, Σολομώντος και πρὸ πάντων εκ του κρίκου τῆς βυζαντινῆς λογογραφίας.

Ένδέκατος ό Δέλιος Κάππας, πρακτικώτερος φαινόμενος εις τήν «μελέτην του εκ του φυσικού», ως τήν επιγράφει, αναπτύσσει ότι ό μόνος σκοπός του “Ελληνος πρέπει νά είναι ή οικονομική ευημερία και πρὸς επιτυχίαν ταύτης συνιστᾷ τήν έν Ιση μοίρα εκμάθησιν τῆς έλληνικῆς, γαλλικῆς, γερμανικῆς και τήν επίδοσιν εις τήν πρακτικήν έν γένει εκπαίδευσιν.

Δωδέκατος ό Πυγμαλίον μάς απέστειλεν δλόκληρον καλλιγεγραμμένον, άλλ’ όχι και όρθογραφημένον τετράδιον. Έν τούτοις, καθ’ όλον τὸ μήκος τῆς διηγηματογραφικῆς ταύτης εκθέσεώς του, ή “Επιτροπή οὔδέν σχεδόν ώρισμένον και σχετικόν πρὸς τὰ έρωτήματα του Διαγωνισμοῦ απήντησε.

Μέσα εις τήν πληθύν των ποικίλων άπαντήσεων έπρεπε, διὰ νά ειμεθα τέλειοι, νά ευρεθῆ και κάποιος, ό όποιος ν’ άνακινήσῃ τὸ γλωσσικόν μας ζήτημα. Και αυτός είναι ό δέκατος τρίτος, ό υπό τὸ ρητόν : «Ένας λαός ύψόνεται άμα δείξει πῶς δέ φοβάται τήν

αλήθεια». Ό άνθρωπος οὔτος προσπαθεῖ ν’ άποδειξῆ ως αίτιαν τῆς γενικῆς κακοδαιμονίας μας τήν γλώσσαν, λέγων : «Αίτια τῆς ταιούτης άνικανότητος είναι ή αποδλακωτικῆ σ’ έμάς διδασκαλία». Περαιτέρω δέ : «Έφ’ όσον ό σκοπός μας θά είναι ή εκμάθησι νεκροάγνωστης γλώσσας είναι άδύνατο νά προσδέψουμε. Και λέγω νεκροάγνωστης γιατί δέν τήν μιλοῦμε και δέν τήν γνωρίζομε. Σαθρά τὰ μέσα τῆς μόρφωσης του σημερινού “Ελληνος και τ’ άποτελέσματα άνάλογα». Η “Επιτροπή παρατηρεῖ ότι ό επιστέλλον μίαν και μόνην άσθένειαν βλέπει και μίαν μόνην θεραπείαν, τήν τῆς γλώσσῆς, διὸ κρίνει άνεπαρκές τὸ έργον.

Δέκατος τέταρτος ό Προμηθεὺς κατέκτησεν όντως μίαν επίδοσιν, τήν όποιαν οὔδεις έτόλμησε νά τήν διαμφισθητήσῃ. Είναι ό εκτενεστερος όλων όσοι έλαβον μέρος εις τόν Διαγωνισμόν. Μάς έστειλε 41 μεγάλας σελίδας πυκνογεγραμμένας, τὰς όποιας τὰ μέλη τῆς “Επιτροπῆς μόνον κατ’ ίδίαν έδέχθημεν νά μελετήσωμεν, οὔδενοδς άναλαμβάνοντος τήν εις επίτησον άνάγνωσιν του έργου. Διότι ό Προμηθεὺς κατέχει και μίαν άλλην επίδοσιν, όχι μόνον μεταξύ των έν τῷ Διαγωνισμῷ συναδελφῶν του, αλλά και πάντων όσοι ποτέ από άμνημονεύτων χρόνων μέχρι σήμεραν έγραψαν, τήν επίδοσιν τῆς σχοινοτενείας. Αἰφνης μία περίοδος του καταλαμβάνει δύο σχεδόν πυκνάς σελίδας και οὔδεμιᾶν όασιν στίξεως παρουσιάζουσα, καταλήγει εις έν μέγα θαυμαστικόν. Η “Επιτροπή υπεχρέωσε τόν εισηγητήν νά προσφέρῃ δείγμα ταιούτων περιόδων εις τὸ άνεκτικόν άκροατήριον· ό εισηγητῆς δέ, ευπειθῆς εις τὸ κέλευσμα, αλλά δειλότατος προβαίνει εις άνάγνωσιν του κειμένου :

«Η σύγχρονος ψυχική κατάσταση του ήμετέρου Έθνους, ή συντηράσσοῦσα αὐτὸ μέχρι βαθυτάτων μυχῶν και προκαλοῦσα και εις αὐτόν επ τόν άσημύτατον και μάλλον άστοιχείωτον άνθρωπον αἰσθημά πι παράδοξον σάλου και κλονισμοῦ επί των άνεκαθεν παραδεδεγμένων ιδεῶν και αρχῶν, άρετων του βίου και προτερημάτων, ό καθ’ ήμεραν κατωκτων έδαφος έν τῇ ήμετέρῃ κοινωνίᾳ άδυσώπητος έγωισμός, τεινων νά φθάσῃ μέχρι τῆς ολεθριωτάτης έγωπαθείας, ή μορᾷ περιαιτολογία και ή άνόητος καυχησιολογία, ή εις μέγιστον βαθμόν όλονέν χωροῦσα άσβμνος φιλαρέσκεια και άκατάλληλος ιδιοτέλεια, ή τὰ των άλλων πρὸς ποταπήν άπλῶς και μόνον επίκρισιν μικροπρατῆς εξερευνησις και ταπεινόν ενδιαφέρον, αἱ εκ τῆς επιδράσεως πρὸς τούτους των δικην παρασίτων, καθ’ ήμεραν εισαγομένων του κακῶς έννοουμένου τῆς Έφῆς ψευδοπολιτισμοῦ, ψυχοφθῶρων μικροβίων, μορᾷ και άειδέσταται προκαταλείψεις, ταπεινά και περιορισμένα αἰσθηματα, ό τόν κάτοχον φθειρων φθόνος και ζηλοτυπία, ή χαμερπῆς κρυψίνεια και ύποκρισία, ύπουλότης και πονηρία και εις μικράν ένιοτε παρτηρουμένη δόσιν προδοσίας τάσις καθαράς και άπλουστάτης κτηνωδίας άποτέλεσμα, ή άμετρος ματαιότης και ή υπερτίμησις τῆς ιδίως αὐτων ένός εκάστου αξίας, τῆσις πρὸς άσκοπούς φλυαρίας και περιττάς λογορροίας και κομπορημοσύνας, ή παντελής άνικανότης πρὸς σπουδαίαν εργασίαν και ή βαθυτάτη βαθμιαίως αύξουσα περιφρόνησις τῆς πατρίθεν παραδεδεγμένης ήθικῆς ευπρεπειας, φιλογενείας και φιλοπατρίας και οὔτως ή όλονέν άναπτυσσομένη έλαστικότης χαρακτηρος και ύποχωρητικότης τῆς συνειδήσεως, ταῦτα, ών άπάντων ενεκα ήμιστά έποικοδομητικῶν κοινωνίας έναρτέτου και φιλοπόνοῦ γιγαντιαίως βήμασιν επέρχεται ή κατ’ οίκόν μας άκολασία, ή διαφθορά, ή εκλυσις και παράλυσις των ήθῶν και των προαιωνίων δεσμών του κοινωνικού μας στεγάσματος, όπερ άναμφιβόλως εάν δέν έπισκεφθῆ ή κατάλληλος φροντις και μεριμνα των επί τούτω τεταγμένων άρμοδιων και επαϊόντων, αίσχράν και άδοξον θέλει ύποστῆ τήν

πτῶσιν, ταῦτα πάντα μετά μεγίστης λύπης μου και στεναγμοῦ θά μ’ άναγκάσωσι τὰς μάλλον άπαισιόδοξους κρίσεις μου και ιδέας επί του καταλλήλου και του έπαρκούς τῆς σημερινῆς άνατροφῆς του Γένους μας και τήν άρνητικῆν μου απάντησιν, οὔχι μόνον ξηρῶς νά εκφέρω, άλλ’ άποδεικνύων τὰ άνωτέρω δια πλειστον όσων εκ του κοινωνικού μας βίου άρυσόμενων, όσον μονομερῶν τόσον και γενικῶν παραδειγμάτων, ώσει τὸ τέλος του αἰώνος μας νά παρέσθῃ, μετα δακρῶων ν’ άναφωνήσω : «Ω τάλαινα κοινωνία, πόσον άδόξως επέρρωτο νά πέσῃς!»

Ό εισηγητῆς όμολογεί, ότι χάνεται εις τόν λαδύρινθον αὐτόν των λέξεων και προκηρύσσει διαγωνισμόν ικανότητος και άντοχῆς δι’ εκείνον, όστις θά ήδύνατο νά τόν εξαγάγῃ εκ αὐτοῦ, ως βραβειον δέ θά προσφέρῃ τὸ έν τέλει τῆς περιόδου εύρισκόμενον θαυμαστικόν του Προμηθεὺς. Έν τούτοις ή “Επιτροπή δέν δύναται ν’ άρνηθῆ, ότι ό Προμηθεὺς άναφέρει αλήθειας τινάς, άλλ’ άνεπαρκείς.

Δέκατος πέμπτος μετά τόν Προμηθεά ό Κλέων μάς έμβάλλει εις τὰς σκοτεινάς και δυσνοήτους περι άγωγῆς και γλώσσης ιδέας του, αἱ όποιαι όμως δέν άπαντῶσιν εις τὰ έρωτήματα του Διαγωνισμοῦ.

Ό δέκατος εκτος “Ερμῆς ό Ποντικὸς αρχεται γράφων : «Ό αἰών, τόν όποιον διερχόμεθα, είναι σιδηροῦς· τὸ συμφέρον, ώσει άγέρωχος στρατηγός επί άρματος φερόμενος, θερίζει τὰ πάντα»· καταλήγει δέ με τήν ευχήν όπως γεννηθῆ και παρ’ ήμιν Όλύμπιος Περικλῆς, όπως «κατορθῶσῃ νά γίνη πανίσχυρος, θαλασσοκράτωρ και έμπορος».

Δέκατος έβδομος ό Πέλις “Αβει, έν τῇ «μακρᾷ», ως αυτός τήν αποκαλεί, «μελέτῃ» του, παραθέτει άφθονα όνόματα συγγραφέων, τούς όποιους άνέγνωσε μόνον. Η “Επιτροπή παρατηρεῖ ότι δέν κατῶρθωσε νά ευρη άπάντησιν σαφή εις τὰ προβληθέντα ζητήματα.

Δέκατος όγδοος, σαφέστερος του προηγουμένου, είναι ό Ζεύς, όστις, ως και ό όμώνυμός του θεός, δέν είναι διόλου ολιγαρκῆς· άφοῦ κρίνει ως άνεπαρκῆ όχι τήν άγωγήν του “Ελληνος... , αλλά τήν άμοιδήν των διακοσίων φράγκων του άγωνοθέτου διὰ νά πραγμκτευθῆ λεπτομερῶς τὸ ζήτημα, έν τούτοις, συγκατατιθέμενος, άναφέρει ως θεραπείαν τήν βελτίωσιν εκάστου επαγγελματικού κλάδου και τήν άνάπτυξιν του κοινωνικού πνεύματος. Τὸ έργον τουτο όμως θά ήτο δημοσιεύσιμον εις ήμερησίον φύλλον.

Δέκατος ένατος ό Φιλόστρατος Κρωμῆς, νομίζων ότι ό Διαγωνισμός προτίθεται τήν σύνταξιν προγράμματος, εκθέτει λεπτομερῆστα τόν τρόπον τῆς διδασκαλίας των διαφόρων μαθημάτων. Η “Επιτροπή ευαρέστως ήκουσε τὰς γνώμας ταύτας, αἱ όποιαι έν πολλοῖς είναι όρθαί, έν τούτοις οὔδέν έτερον δύναται ν’ άποφανθῆ περι τούτων, καθότι ό γράφας έχει εκτοπισθῆ του προβληθέντος ζητήματος.

Εἰκοστός. Επί άλλης βάσεως στηριζόμενος ό Βυζαντινός, ενδιατρίβει εις λεπτομερείας μή σχετικὰς τὰς πλείστας πρὸς τὸ ζήτημα, επαναλαμβάνει τὰς παλλάκις λεχθείσας γνώμας περι κληρονομικότητος, θεωρεῖ άνεπαρκῆ τήν διδασκαλίαν ως πεπαλαιωμένην και προτείνει τήν παρασημοφορίαν των διδασκάλων.

Εἰκοστός πρώτος ό Μηνόκριτος, άποστείλας εις τόν Διαγωνισμόν τριακοντασέλιδον σπουδαίαν όντως μελέτην και δὴ με άγγλοσαξωνικῆν αλήθως ύπομονήν γραφεί-

σαν, αναπτύσσει τὸ πρόγραμμα τῆς Ἀστικῆς Σχολῆς, τοῦθ' ὑπερ ἢ Ἐπιτροπῇ θεωρεῖ ὡς ἐκτὸς τοῦ θέματος. Οὐχ ἦττον ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ **Μηνοκρίτου** ὑπάρχουσι πολλά ἐνδιαφέροντα σημεῖα, τὰ ὅποια καθιστῶσι τοῦτο ἀξιόλογον μονογραφίαν ἐπὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ζητήματος.

Διὰ τὸν εἰκοστὸν δεῦτερον, τὸν **Πρακτικόν**, ὁ ὁποῖος πρακτικῶς ὄντως ἤρχισεν ἐξετάζων τὸ ζήτημα, παρατηρεῖ ἢ Ἐπιτροπῇ ὅτι ἐνδιατρίβει εἰς λεπτομερείας, προτοῦ ἐξαντλήσῃ τὸ ζήτημα. Αἰφνης ὁμιλεῖ περὶ τυπογραφικῶν στοιχείων τῶν διδασκτικῶν μας βιβλίων, χωρὶς νὰ εἴπῃ τι περὶ τῆς λοιπῆς ἐκπαιδευσεως. Προτείνει ὅπως εἰς κάθε κλάδον γραφῶσι σχετικὰ εἰδικὰ βιβλία καὶ περιοδικὰ συγγράμματα, ἀναφέρει ὅτι ἡ ριζικὴ θεραπεία, καὶ τοῦτο διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῶν καλῶν διαθέσεων τοῦ ἔθνους, δὲν εἶναι προσεχῆς.

Ἐικοστὸς τρίτος ὁ **Βύζας**, εἰς τέσσαρας ἀνίσους καὶ ἀνομοίας πρὸς ἀλλήλας σελίδας ἐκθέτει τὰς ἰδέας του, αἵτινες ἀκολουθοῦσι τὴν ἀνομοιότητα τῶν σελίδων του. Φρονεῖ ὅτι τὸ συντελεσθὲν ἔργον ὑπῆρξεν ἀνάξιον τῶν προσδοκιῶν μας, διότι οὔτε τὰ ἐμπορικά, οὔτε αἱ ξένα γλῶσσαι διδάσκονται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ τελεία ἐκμάθησις αὐτῶν.

Ἐικοστὸς τέταρτος. Ἀνεπαρκῆ ἐπίσης χαρακτηρίζει τὴν ἀνατροφὴν μας καὶ ὁ **Ἀκρήτας**, ὅστις, φοβούμενος μὴ φωραθῇ ἄκριτα φάσκων, γράφεται οὕτω, θεωρεῖ φοβερὸν ἐλάττωμα, ὅτι ἡ παιδευσις πκρέχεται ἢ ἰδία εἰς τὸν υἶδν τοῦ ἑκατομμυριούχου, τοῦ ἀστοῦ καὶ τοῦ πένητος, προτείνει δὲ ὡς ὅπλα κατὰ τῶν «βαρέων ἀναγκῶν», ὡς λέγει, τὴν ἴδρυσιν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, τὴν σύστασιν διαφόρων ἐργατικῶν κέντρων, τὴν ἴδρυσιν γενικοῦ ταμείου ἐργατῶν καὶ τὴν πατρικὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐικοστὸς πέμπτος. Εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν συμφωνεῖ μὲ τοὺς προηγουμένους καὶ ὁ **Σ. Β.**, φέρων διαφόρους λόγους πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἰσχυρισμῶν του. Ἡ ἐπιτροπῇ εὐρίσκει πολλὰς τῶν γνωμῶν του ὀρθὰς, ἀν καὶ τὰς πλείστας εἰλημμένας ἐξ ἄρθρων πολιτικῶν ἐφημερίδων, φρονεῖ ὅμως, ὅτι ὁ γράφας καλὸν ὑὰ ἦτο νὰ τὸ παρουσίαζεν εἰς ἕνα τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατακρινόμενων διδασκάλων, διὰ ν' ἀποφύγῃ «πάντας τὰς εὐκολίας» καὶ τὴν πλῆθὺν τῶν ὀρθογραφικῶν σφαλμάτων, τὰ ὅποια τὸσον βαρύνουσι τὸ παθητικὸν τοῦ ἔργου του. Ὁ **Σ. Β.** κατηγορεῖ τὸν Ἑλληνα ὡς ἐγωιστὴν, ἐνῶ ἢ Ἐπιτροπῇ φρονεῖ, ὅτι τὸ ἀντίθετον εἶναι πλησιέστερον τῆς ἀληθείας, διστάζει δὲ νὰ παραδεχθῇ, ὅτι ἢ παροῦσα κατάστασις τοῦ νεωτέρου Ἑλληνοῦ δὲν εἶναι τιμητικωτέρα ἐκείνης, ἣν συνιστᾷ ὁ γράφων, ἐπαινῶν τοὺς ἄλλους ὡς ἐργαζομένους μετ' ἀναιδείας, ἐνῶ ὁ Ἑλληὴν ἐντρέπεται νὰ κατέλθῃ εἰς λίαν ταπεινὰ καὶ βάνουσα ἔργα.

Ἐικοστὸς ἕκτος. Εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ **Προοδευτικοῦ** ἐπαναλαμβάνονται τὰ πολλὰκις ἀναμασσηθέντα περὶ τῆς ἀτελείας τῆς μέσης ἐκπαιδευσεως, ἰσχυριζομένου, ὅτι τὰ σχολικὰ μας ἴδρύματα οὐδὲν ἐφόδιον διὰ τὸν βίον παρέχουσιν. Ἡ Ἐπιτροπῇ δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ ποῖα προγράμματα καθιστῶσι μαχίμους τοὺς νέους τῶν ἄλλων ἔθνων, ἀντιπαρατηρεῖ δὲ ὅτι οἱ ἀποφοιτῶντες τῶν ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ εἰσαγόμενοι εἰς

οἰαδήποτε ξένα καταστήματα δὲν φαίνονται κατώτεροι τῶν συναδέλφων των, τοῦθ' ὑπερ ὀφείλεται πρῶτιστα μὲν εἰς τὴν ἐμφυτον εὐφυϊαν τοῦ Ἑλληνόπαιδος, καὶ δεῦτερον εἰς τὴν μόρφωσιν, ἣν, ἔστω καὶ ἀτελῶς, ὡς φρονεῖ ὁ **Προοδευτικὸς**, λαμβάνει ἐν τῶν ἡμετέροις σχολείοις.

Ἐικοστὸς ἑβδομος ὁ **Μαχάων**, ἀποδίδων τὴν μεγαλειτέραν σημασίαν εἰς τὴν παιδευσιν καὶ μόνην, ζητεῖ ὅπως χωρισθῇ εἰς πρακτικὴν καὶ κλασικὴν. Ἡ Ἐπιτροπῇ δὲν ἀποκρούει τὴν γνώμην ταύτην, ἀλλὰ καὶ θεωρεῖ ὅτι ὁ **Μαχάων** πολὺ μονομερῶς καὶ περιορισμένως ἐξήτασε τὸ ζήτημα.

Ἐικοστὸς ὄγδος: **Μαυροθαλασσίτης** ὁ **Β'**, διότι, ὡς ἐνθυμείσθε, ἀπηντήσαμεν καὶ **Α'**, εἶναι τῆς ἰδέας, ὅτι ἢ ἐκπαιδευσις εἰς αἱ παρ' ἡμῖν ἐπαρκῆς καὶ τελεία. Ἡ Ἐπιτροπῇ εὐρίσκει ἀρκετὰς ὀρθὰς ἰδέας κατασπάρτους εἰς τὰς δύο σελίδας τοῦ **Μαυροθαλασσίτου** ἀλλὰ καὶ θεωρεῖ ὅτι πολὺ ἀκροθιγῶς ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος.

Ἐικοστὸς ἑνατος. Μετὰ τὴν Μαύρην θάλασσαν, ὁ Βόσπορος μᾶς στέλλει τὸ **Ἄνθος** του, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καὶ ἄσμοιν. Εἰς τὰς ὅ σελίδας τῆς ἀπαντήσεώς του ἢ Ἐπιτροπῇ εὐρεν ἀρκετὰς ἀληθείας. Τὸ **Ἄνθος** τοῦ **Βοσπόρου** ἐπιχειρεῖ νὰ χωρίσῃ τὰ ζητήματα καὶ μέχρι τινὸς βραίνει καλῶς, κατόπιν ὅμως χάνεται εἰς γενικότητα. Ἡ Ἐπιτροπῇ διεπίστωσεν ὑπαρξιν μεγάλης παθολογικῆς ἐγωπαθείας, τὴν ὁποῖαν ἔχει καθήκον νὰ κατακρίνῃ, ὡς καὶ τὴν μαύρην ἀπαισιοδοξίαν καὶ μεμφιμοίριαν.

Τριακοστὸς ὁ **Φοῖβος**, ὅστις, κατὰ τὸ φαινόμενον, εἶναι ἰατρός ἐκ τῶν πολλῶν σχετικῶν συμβουλῶν, τὰς ὁποίας δίδει, φρονεῖ, ὅτι «ἢ σωματικῆ, ἠθικῆ καὶ πνευματικῆ τοῦ Ἑλληνοῦ ἀνατροφῆ εἶναι οἰκτρῶς ἐλαττωματικῆ», προτείνει δὲ νὰ τροποποιηθῇ ἢ ἀγωγή.

Ὁ τριακοστὸς πρῶτος, **Προικονήσιος** τὸ ψευδώνυμον, ὑπερθεματίζει ἀρκετὰ, διότι φρονεῖ, ὅτι «ἢ κοινωνία μας πάσχει ἀπὸ ἠθικόν, πνευματικόν καὶ θρησκευτικόν μαρασμόν». Ζητεῖ δὲ ὅπως ἀναθρέψωμεν τὰ παιδιὰ μας μέσα εἰς ἀληθινὸν περιβάλλον καὶ τὰ διδάξωμεν ὅτι ἢ ζωὴ εἶναι πόνος. Ἐδῶ ἢ Ἐπιτροπῇ διαφωνεῖ πρὸς τὸν **Προικονήσιον**, διότι φρονεῖ ὅτι τὰ παιδιὰ μας εἶναι περιττὸν νὰ βαρύνῃ τοιαύτη προκατάληψις κατὰ τῆς ζωῆς, ἣτις εἶναι πολλάκις οἶα θὰ τὴν δημιουργήσωμεν. Ἐπίσης ἢ Ἐπιτροπῇ διαδλέπει τάσεις ἰσχυρὰς ἐγωπαθείας, διαφωνεῖ δὲ πρὸς τὸν **Προικονήσιον**, ζητοῦντα καὶ ἐν ταῖς οἰκογενεαῖς τὴν ἀποκέντρωσιν. Ἐν γένει ὁ **Προικονήσιος** εἶναι πολὺ ὀρμητικὸς εἰς τὰς ἰδέας του, τὰς ὁποίας ὑποστηρίζει μὲ πάθος, ἀντὶ ν' ἀναπτύξῃ ἐπιστημονικῶς. Εὐρίσκει παντοῦ σκίπλαν καὶ ἐπιτίθεται λάβρος κατὰ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης, εὐδαιμονίζων τὸν Γάλλον, διότι εἶναι ἀπληλαγμένος προγόνων. Δὲν φεῖδεται προσέτι οὔτε τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος, εὐρίσκων ὅτι ὑπάρχει βυζαντινισμὸς, τυπικότης, στόμφορ καὶ καμμία ἀρετῆ, ἐργασία, ἠθικῆ, ἐνέργεια. Παρὰ τὴν ἄκαιρον ταύτην ὀρμητικότητα καὶ τὴν ἐσφαλμένην βάσιν, ἣν ἔλαθε, καταλήγει εἰς μερικὰς ἀληθείας, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρωμεν τὴν ἀπλοποίησιν τῆς διδασκαλίας, τὴν ἴδρυσιν λαϊκῶν κέντρων καὶ συνδέσμων καὶ τέλος οἰκογενειακὴν ἀνατροφὴν. Ἄλλ' αἱ ἀλήθειαι αὗται δὲν εἶναι τόσο

βαρεῖαι, ὥστε νὰ μετριάσωσι τὴν πικρὰν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποῖαν ἔσχεν ἢ Ἐπιτροπῇ ἀπὸ τὰς ἄλλας δοξασίας τοῦ τολμηροῦ ριζοσπάστου, ὅστις βλέπει παντοῦ ἐχθρούς καὶ σηπεδῶνα.

Τριακοστὸς δεῦτερος ὁ **Ἀμύντωρ** θεωρεῖ τὴν σημερινὴν ἀνατροφὴν τοῦ Ἑλληνοῦ ἀρκετὰ ἐπαρκῆ, οὐδενὸς ὑπολειπομένου τῶν ἄλλων ἔθνοτήτων, φέρει δὲ ἀναμφισβήτητα παραδείγματα καὶ φρονεῖ ὅτι, ἀν κατὰ τι ὑπολείπεται ὡς πρὸς τὴν ἀγωγήν, δύναται εὐκόλως διὰ σχολῆς γλώσσων καὶ διὰ διαλέξεων νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἑλλειψιν ταύτην.

Τριακοστὸς τρίτος ὁ **Πόντιος** μετὰ πολυχρονίους, ὡς λέγει, παρατηρήσεις, ἐσχημάτισε τὴν γνώμην, ὅτι ἢ ἀνατροφὴ τοῦ Ἑλληνοῦ δὲν εἶναι ἐπαρκῆς, εἶναι δὲ ἀνιάρα, περιορισμένη, ἀφαιροῦσα τὴν ἀφέλειαν, τὴν δραστηριότητα, τὴν φιλεργίαν, τὴν βαθείαν γνώσιν τοῦ τόπου, ἐνθα μέλλομεν νὰ ζήσωμεν. Εἰς ταῦτα ἢ Ἐπιτροπῇ ἔχει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἢ φιλεργία εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ προτερήματα τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς, ἣτις, ἀν πτε ἀποστερηθῇ ὅλων τῶν ἄλλων ἀρετῶν τῆς, τὴν φιλεργίαν ἐσχάτην πασῶν θ' ἀποβάλλῃ. Κατόπιν ὁ **Πόντιος**, ἐξετάζων ἀναλυτικῶς ὁποῖαν ἀντίληψιν περὶ τῆς ἀνατροφῆς τοῦ Ἑλληνόπαιδος ἔχουσιν αἱ διάφοροι κοινωνικαὶ τάξεις, ὡς καὶ διαιρεῖ εἰς τρεῖς κατηγορίας, ψυχολογεῖ αὐτὰς ὡς ἀκολουθῶς: Καὶ τὴν μὲν πρῶτην εὐρίσκει ξένην, ψυχρὰν, ἀνευ πρωτοβουλίας καὶ ἀλληλεγγύης, τὴν μεσαίαν ἐξαντλουμένην εἰς μίμησιν τῶν ἐλαττωμάτων τῆς πρώτης ἢ οὖσαν ἑτεροκίνητον ὄργανον, τὴν δὲ κατωτέραν ἐγκαταλελειμμένην εἰς τὴν τύχην τῆς, φυτοζωοῦσαν καὶ οὐδὲν ἄλλο φροντίζουσαν, εἰμὴ περὶ τοῦ ἐπιουσίου, ἀδιάφορον πότε καὶ πῶς θέλει κερδίσει τοῦτον. Ἡ Ἐπιτροπῇ, βλέπουσα ὅτι ὁ **Πόντιος** οὐδεμίαν ποιεῖται ἐξαιρέσιν εἰς τὰς παρατηρήσεις του, ὁμολογοῦσα δὲ ὅτι οὐχὶ ἀσήμαντος πρόβδος ἔχει ἐπιτελεσθῇ καὶ ἐπιτελεῖται, ἀπορεῖ ποῦ ν' ἀποδώσῃ τὴν αἰτίαν ταύτης, ἀν παραδεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ **Ποντίου** ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν τάξεων ὡς ἀληθῆ. Ἐπίσης ἀπόφανσις μέχρι τῶν ἄκρων καὶ τοῦ ἀπολύτου ἐξικνουμένη, χαρακτηρίζει καὶ τὰς ἐπὶ τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως γνώμας τοῦ **Ποντίου**, φανταζομένου τοὺς συνοίκους ὑγιειντέρους, ἀνθηροτέρους καὶ εὐρωστοτέρους ἡμῶν, πράγμα, τοῦ ὁποίου τὸ βάσιμον ἀμέσως δύναται νὰ ἐξελεγχθῇ. Ἡ Ἐπιτροπῇ ἐπίσης ἀπορεῖ, βλέπουσα Ἑλληνόπαιδας οὐδέποτε πατήσαντας τὸν πόδα των εἰς ἑλληνικὰς σχολὰς, ἄρα μὴ ὑποστάντας τὴν ἀνθυγιεινήν, κατὰ τὸν **Πόντιον**, ἐπίδρασιν των, νὰ εἶναι ἐπίσης ἀναιμικοὶ καὶ ἀσθενικοὶ. Ὁ **Πόντιος**, προκειμένου νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἡμέτερα πράγματα, φορεῖ μελανὰς ὑέλους, ἐνῶ διὰ τὰ ξένα τὰς ἀνταλλάσσει μὲ ροδόχρους. Ἐν τούτοις ἢ Ἐπιτροπῇ εὐρίσκει εἰς τινὰ τῶν συμπερασμάτων του πολλὰς ἀληθείας καὶ δὴ εἰς τ' ἀφορῶντα τὰ σχολικὰ καὶ παιδαγωγικὰ ζητήματα.

Τριακοστὸς τέταρτος ὁ **Αἰσιόδοξος** εἰς τὸ **Α'** ἐρώτημα ἐὰν ἢ ἀνατροφὴ τοῦ Ἑλληνοῦ εἶναι ἐπαρκῆς, ἀποφεύγει ν' ἀπαντήσῃ δι' ἐνὸς ἀπλοῦ ναὶ ἢ δι' ἐνὸς ξηροῦ ὄχι, διότι φρονεῖ ὅτι οὔτε οἰκτρὰ καὶ τελείως ἀνεπαρκῆς εἶναι, «διότι τότε μεγάλως καταδικάζομεν, ὡς λέγει, μίαν ἀλήθειαν, ἀκόμη δὲ φαινόμεθα ἀγνώμονες πρὸς τὴν μεγαλειτέραν

αίτιαν καὶ τὸ σπουδαιότερον ἑλατήριον τῆς μέχρι σήμερον ἐθνικῆς προόδου μας, ἀλλὰ καὶ ἂν ὁμολογήσωμεν, προσέεται, τὴν ἀνατροφὴν μας ἐπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ σημερινοῦ βιωτικοῦ ἀγῶνος, πάλιν ἢ ἀεὶ εἴμεθα ὀπωσθήποτε μακρὰν τῆς ἀληθείας». Ὁμολογεῖ ὅτι αἱ βιωτικαὶ ἀνάγκαι δὲν εἶναι στάσιμοι καὶ ἀμετάβλητοι δι' αὐτὸ λοιπὸν καὶ ἡ ἀνατροφή, ἡ προορισμένη ν' ἀντιμετωπιζῆ τὰς ἀνάγκας ταύτας, διὰ νὰ εἶναι ἐπαρκῆς, πρέπει νὰ ἐξελιθῆται καὶ νὰ μεταβάλληται ἀναλόγως πάντοτε τῶν ἀναγκῶν τούτων. «Εἶναι, ἄλλως τε, προφανές—ἐπιλέγει—ὅτι ἡ καλλιτέρα ἀνατροφή διὰ τὴν χθές, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑστερήσῃ ἀπέναντι τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν τῆς σήμερον, ὡς οἱ θαυμάσιοι θώρακες τῶν χθεσινῶν πολεμικῶν κάμπτονται νῦν πρὸ τῶν ὀδιδῶν τῶν σημερινῶν δρῆτων». Μετὰ ταῦτα ὁ Αἰσιδόξος χωρίζει τὴν ἀνατροφὴν καὶ διαστέλλει εἰς τρία τινά: τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν σωματικὴν διάπλασιν καὶ τὴν τοῦ χαρακτήρος μόρφωσιν. Καὶ τὴν μὲν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν θεωρεῖ ἐπαρκῆ, ἀναφέρων πολλοὺς μὲν ἄλλους ἰσχυρισμοὺς, ἀλλὰ καὶ τὸν ἑξῆς: «Ἄν καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἑλληνισμῷ γίνῃ ποτὲ στατιστικὴ τῶν ἀγραμμάτων πρὸς τοὺς ἐγγράμματους, οἱ πρῶτοι δὲν ἔτι εἶναι περισσότεροι ἐκείνων, τοὺς ὁποίους παρουσιάζουσιν αἱ στατιστικαὶ διὰ τὰ μᾶλλον προηγμένα ἔθνη τῆς Εὐρώπης». Ἐν τούτοις ὁμολογεῖ ἐλλείψεις εἰς τὰ πνευματικὰ μας ἰσχύματα καὶ δι' αὐτὸ συνιστᾷ νὰ μανθάνῃ ὁ Ἑλληνοπαῖς τὴν φιλολογίαν του, ἡ ὁποία τῷ εἶναι χρήσιμος εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον διὰ τὰς ἀληθείας τῆς, νὰ εἰσδύῃ εἰς τὸ πνευμά της, νὰ τὴν οἰκαιοποιήσῃ καὶ νὰ τὴν ἀφομοιῶν, φρονῶν ἐν πεποιθήσει ὅτι «μία ἀλήθεια τοῦ Πλάτωνος ἢ μία κοινωνικὴ γνώμη τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ τῷ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν μετέπειτα κοινωνικὸν βίον του πολὺ περισσότερον ἀπὸ ἓν ἀλγεδρικὸν θεώρημα ἢ ἓνα τύπον τῆς χημείας». Ὅσον δὲ διὰ τὰ βιοποριστικὰ ἐπαγγέλματα, συνιστᾷ τὴν σύστασιν σχολῶν εἰδικῶν διὰ τὰ ἐπαγγέλματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποία δὲν καθηλθόνουσιν εἰς αἰώνιον καὶ δουλικὴν ὑπαλληλίαν. Εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως ἐπιμένει περισσότερον, καὶ ὁμολογῶν, ὅτι ὑπολείπεσθα πολὺ ὅχι πλέον τῶν συνοίκων, ἀλλὰ τῆς ἰδεώδους εὐξείας, συνιστᾷ περισσότεραν φροντίδα διὰ τὸ σῶμά μας, ἐπιλέγων: «Ἡ φυλὴ μας πρέπει νὰ ζήσῃ καὶ διὰ νὰ ζήσῃ ἔρῳσα πρέπει νὰ διαβῆτῃ δυνάμεις, αἱ σωματικαὶ δὲ δὲν εἶναι αἱ ὀλιγώτερον χρήσιμοι καὶ ἀναγκαῖαι». Εἰς τὰς ἰδέας ταύτας ἡ Ἐπιτροπὴ ὅχι μόνον οὐδεμίαν παρατήρησιν ἀντίθετον ἔχει νὰ διατυπώσῃ, ἀλλὰ τὸναντίον θεωρεῖ αὐτὰς ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῶν πραγμάτων στηριζομένας. Περὶ χαρακτήρος ὁμιλῶν ὁ Αἰσιδόξος, εἶδει μεγάλῃ σπουδαιότητα εἰς τὴν μόρφωσιν καὶ διάπλασιν τὸσον τοῦ ἀτομικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐθνικοῦ χαρακτήρος, φρονῶν ὅτι «ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἢ ἡ σωματικὴ τελειότης οὐτε καὶ αἱ δύο μαζί εἶναι ἱκαναὶ νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὸ ἀτομον καὶ τὸ ἔθνος τὴν ἑρᾶσιν, τὴν νίκην, τὴν δόξαν», φέρει δὲ παραδείγματα ἱστορικῶς τινος περιόδου τοῦ ἔθνους μας, καθ' ἃς, ἐνῶ ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἦτο ἐλάχιστη, τὸ ἔθνος μ' ὄλα ταῦτα ἐμεγαλοῦργει καὶ ἀντιθέτως πάλιν «κηλιδοφόρους—ὡς τὰς

ἀποκαλεῖ—ἐποχάς, τὰς ἐλάμπρυνεν ἢ καλλιτέρα πνευματικὴ ἀνάπτυξις». Συνιστᾷ ὅπως πρὸ παντός εἰς τὴν οἰκογενεῖαν καὶ κατὰ τὸν σχολικὸν βίον διαπλασθῶσιν οἱ χαρακτήρες τῶν νέων μας. Εἰς τὸ Β' ζήτημα ἀπαντῶν, φρονεῖ, ὅτι ὁ Ἕλλην δὲν ὑστερεῖ τῶν συνοίκων, διότι οὐδενὸς αὐτῶν ὑπολείπεται, ἀναφέρει πολλὰ παραδείγματα καὶ ἐπιλέγει: «Μεταξὺ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, τὰς ὁποίας μᾶς ἐκτοξεύουσιν οἱ ξένοι, εἶναι ὅτι εἴμεθα ἔθνησι. Πόσον ἀπατώνται! Ὁ Ἕλλην ὅχι μόνον δὲν εἶναι ἔθνησι, ἀλλὰ μεταξὺ ὁμοφύλων πρὸ πάντων εὐρισκόμενος, εἶναι πολὺ μεμψίμοιρος, κυριολεκτικῶς γρινιάρης... Ὁ Ἄγγλος, προτοῦ γίνῃ μέγας, ἐπίστευσεν ὅτι ἦτο ἡμεῖς, προτοῦ ὑστερήσωμεν τῶν ἄλλων, ἐπίστευσάμεν ὅτι ὑπολείπεσθα αὐτῶν». Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς ριζικῆς θεραπείας, ἀναφέρει: «Μεταδώσατε τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας φιλολογίας εἰς τοὺς νέους μας, ἐμπνεύσατε εἰς αὐτοὺς τὸ αἶσθημα τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου, ζωογονήσατε τοὺς παλμούς των, τονώσατε τὰ νεῦρά των, ἀλλὰ πρὸ παντός ἐνισχύσατε τὴν οἰκογενεακὴν τῶν ἀνατροφῶν, μορφώσατε τὸν χαρακτήρα των οὕτως, ὥστε, κατερχόμενοι εἰς τὸν κοινωνικὸν ἀγῶνα, νὰ δύνανται ἐνσυνείδητως νὰ καυχῶνται διὰ τὴν τελειότητά των καὶ νὰ λέγωσιν: «Ἄμμες δὲ γ' εἴμεσ ἀὶ δὲ λῆς κείραν λαβῆ».

Τοιαῦτα εἶναι ἐν συντόμῳ κριτικῇ ἀναλύσει τὰ δὲ τὸν ἀριθμὸν ἔργα, τὰ ὁποία ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Ἑλληνοδίκην Ἐπιτροπὴν. Οἱ κριταί, εἰς δέκα πολυῶρους συνεδρίας ἐξουχισαντες λέξιν πρὸς λέξιν αὐτὰ, κατέληξαν, κατόπιν αὐστηρᾶς δικασθίσεως καὶ διαλογῆς, εἰς τὸ τριακοστὸν τρίτον καὶ τριακοστὸν τέταρτον, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον, διὰ τοὺς λόγους, οὐς ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει ἄξιον μόνον ἐπαίνου, καὶ τοῦτο διὰ τὰ παιδαγωγικὰ συμπεράσματά του. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ 34ον, τὸ καὶ τελευταῖον, τοῦτο ἀπησχόλησεν ἐπὶ μακρὸν τοὺς κριτὰς καὶ διὰ τὸ μεμετρημένον σύνολόν του καὶ τὰς θαυμασίως καταμεμερισμένας καὶ ταξιθετεμένους λεπτομερείας του. Ὁ Αἰσιδόξος, χ. ρ. ἵς νὰ εἶναι τελείως τοιοῦτος, ἀνερχόμενος εἰς ὕψη ἀνεπηρέαστου καὶ διαυγοῦς ἀντιλήψεως, ἐπισκοπεῖ τὰ καθ' ἑαυτοῦ μετ' ἀξιολόγου καὶ λίαν δευδερκοῦς βλέμματος, εἰσδύει εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ νεωτέρου Ἑλλήνου, ἦν καὶ ἀνατέμνει λεπτεπιλέπτως διὰ νὰ εὐρῇ τὰ μειονεκτήματα καὶ προτερήματά της. Τὸ σύνολον τοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον δὲν σκιαζεῖ οὐτε παθολογικὴ ἐγνωπάθεια, ἀλλ' οὐτε σκυθρωπὴ ἀπαισιοδοξία, παρουσιάζει συνεκτικότητά ὁμαλὴν καὶ ἀδιάσπαστον, ἁρμονίαν ἀδιάσπαστον καὶ ἀδρότητα ἐπιχειρημάτων λίαν ἐπιμελῶς συνειληγμένων. Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἔργου, αἵτινες ἠδύναντο ἴσως νὰ ὄσιν εἰς τινα σημεῖα περισσότερον ἀναλελυμένα, οὐχ ἦττον διακρίνονται διὰ τὴν μεθοδικότητα τῆς ἐπιχειρήσεως των καὶ τὸ ἐπιτυχές τῆς ἐκθέσεώς των.

Ὁ Αἰσιδόξος ἀπαντᾷ εἰς ὄλας τὰς προτεινομένας ὑπὸ τοῦ Διαγωνίσματος ἐρωτήσεις, τέμνει πάντοτε τὴν μέσην ὁδόν, ἀποφεύγων ἐπιμελῶς τὰς ἀοριστολογίας καὶ μὴ χανόμενος εἰς ἀπεραντολογίας. Φαίνεται, ὅτι ὁ συγγραφεὺς τοῦ 34ου ἔργου ἐμελέτησεν ἐπὶ μακρὸν τὰς ἀνάγκας τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, παρακολούθησας αὐτὰς εἰς ὄλας αὐτῶν τὰς φάσεις, καὶ θέτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς πλη-

γῆς διὰ τῆς ὑποδείξεως τῶν ἀπαιτουμένων ριζικῶν μέσων θεραπείας. Ἡ Ἐπιτροπὴ, σταθμίσασα τὰς γνώμας τοῦ συγγραφέως, συμμερίζεται αὐτὰς, ὡς πληρέστατα ἀνταποκρινόμενας πρὸς τὴν ἀνατροφὴν τοῦ Ἑλληνοπαίδος, καὶ ἀπονέμει τῷ Αἰσιδόξῳ τὸ ἐκ 200 φράγκων βραβεῖον.

Καὶ ἰδοὺ ἡμεῖς, εὐγενέσταται κυρία καὶ ἀξιότιμοι κύριοι, εἰς τὸ τέλος τῆς ἐντολῆς μας. Οὐδεὶς, νομίζομεν, θέλει ἀρνηθῆ, ὅτι ἡ Ἑλληνοδίκην Ἐπιτροπὴ, διὰ τῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν ἀπεδέχθη, ἀνέλαβε ν' ἀποφανθῆ περὶ ἐνός τῶν μᾶλλον σπουδαίων καὶ ἐπαιγόντων ζητημάτων, τῶν ἀφορώντων τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Ὅλοι μας συναισθανόμεθα ἐπακριδῶς ὁποῖαν σπουδαιότητα ἐνέχει ἡ ἀνατροφή ἐνός ἔθνους, τὸ ὁποῖον κέκληται ν' ἀγωνίζηται πάντοτε καὶ νὰ ἐγρηγορῆ, ὅπως μὴ ἀπολέσῃ ὅ,τι οἱ αἰῶνες τῷ προσεκόμισαν: τὴν εὐρωστίαν, τὴν ὑπεροχὴν, τὴν εὐγένειαν. Πρὸς τοῦτο ἠκούσθησαν πάντοτε εὐχαρίστως αἱ γνώμαι τῶν ἀληθῶς πονούντων τὸ ἔθνος καὶ εἰς τὴν παρεῖσαν ἀκόμη περίστασιν, μίαν ἐπιφορὰν, ἢ ἔρευνα ἀπεκάλυψε μερικὰς ἀληθείας καὶ συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ ἐπαναληφθῶσι μερικοὶ πρόνοιμοι λόγοι. Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα, ἂν μείνῃ ἕως ἐδῶ, ἂν σταματήσῃ μέχρι τῶν γνώμων καὶ τῶν λόγων, εἶναι πάντοτε ἑλλιπὲς καὶ ὀλίγιστα συντελοῦν διὰ τὴν πρόδον τοῦ ἔθνους μας. Οἱ λόγοι, ὅσονδήποτε ὠραῖοι καὶ ἂν εἶναι, ὅσονδήποτε συνετοὶ καὶ καλοὶ, μένουσι πάντοτε σκιαὶ ἀνίσχυροὶ καὶ ἀνοφελεῖς, ἐφ' ὅσον τὰ ἔργα δὲν ἔρχονται, ὅπως τοὺς ἐπιστεγάσωσι.

Μάλιστα, κύριοι. Σήμερον, εἴπερ ποτέ, τὸ ἔθνος μας ἔχει ἀνάγκην τῶν ἔργων, τὰ ὁποία νὰ δικαιολογήσωσι τὴν φήμην του, ἔργων, τὰ ὁποία νὰ συμπληρώσωσι τὴν πρόδον του. Τὰ ἔργα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ βραδύνωσι τὴν ἐμφάνισίν των, διότι καὶ ἡ ἐλάχιστη αὐτῆς ἀναβολὴ δύνανται νὰ ἔχῃ ὀλεθριωτάτας συνεπείας. Ἐν τούτοις δὲν πρέπει ν' ἀπελιπίσωμεν. Τὸ ἔθνος μας πάντοτε ἐπέδειξε τὰς ἀρετὰς του καὶ πάντοτε ἠδινῆθη νὰ δικαιώσῃ τὰς προσδοκίας ἐκείνων, οἵτινες ἠλίπισον ἐπ' αὐτό. Οὐτε σήμερον λοιπὸν εἶναι φόβος νὰ διαφεύσῃ τὴν ἐλπίδα ταύτην. Ἄν ὑπάρχωσιν ἐλλείψεις εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, εἰς τὴν ἀνατροφὴν, εἰς τὴν μόρφωσιν, τὰς ἐλλείψεις ταύτας ἢ καὶ ἡ θλίψεις ταχύτατα δύνανται νὰ πληρώσῃ. Μία ὠραία πρωτοβουλία χρειάζεται ἀφ' ἐνός καὶ ἡ δύναμις τοῦ πλῆθους εἰς ἐπικουρίαν τῆς ἀφ' ἑτέρου. Ὅλοι μας, εἰς οἰανδήποτε τάξιν καὶ ἂν ἀνήκωμεν, φέρομεν ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν καὶ τὸ ἀνάλογον μερίδιον τῶν πρὸς τὸ ἔθνος καθηκόντων καὶ τῶν ὑποχρεώσεών μας. Ἄς μὴ ὀκνήσωμεν εἰς τὴν πιστὴν ἐκπλήρωσίν των, ἀλλ' ὅλοι, ἠδελφοί, ἠνωμένοι, μ' ἓνα πόθον καὶ μ' ἓν ἰδανικόν, ἄς ἐργασθῶμεν ἐνδελειχῶς καὶ συστηματικῶς, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι εἰς τὴν ἀκρόρειαν τῆς τοιαύτης ἐργασίας ἔχουν στήσῃ τὸν θρόνον των ἢ ὄλα καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔθνους μας!

Τὸ βραβευθὲν ἔργον

τοῦ Α' ζητήματος.

·Η ἀνατροφή·

Α.

Εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα, τὸ ὁποῖον μᾶς προβάλλεται, δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν οὔτε δι' ἐνὸς ἀπλοῦ *ναί*, οὔτε δι' ἐνὸς *ζηροῦ ὄχι*. Διότι, ἂν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ σημερινή τοῦ Ἑλληνος ἀνατροφή εἶναι ἀνεπαρκής καὶ οἰκτρά, τότε μεγάλως καταδικάζομεν μίαν ἀλήθειαν, ἀκόμη δὲ φαινόμεθα ἀγνώμονες πρὸς τὴν μεγαλειτέραν αἰτίαν καὶ τὸ σπουδαιότερον ἐλατήριο τῆς μέχρι σήμερον ἐθνικῆς προόδου μας, διότι εἰς τί ἄλλο, ἂν μὴ εἰς τὴν ἀνατροφήν του, ὃ Ἕλλην ὀφείλει ἔτι μέχρι σήμερον ἐδημιούργησεν, ἐπετέλεσεν, ἐτελειοποίησεν; Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁμολογήσωμεν τὴν ἀνατροφήν μας ἐπαρκῆ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ «σημερινοῦ βιωτικοῦ ἀγῶνος», πάλιν θὰ εἴμεθα ὀπωδηῖποτε μακρὰν τῆς ἀληθείας. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ βιωτικοῦ ἀγῶνος δὲν εἶναι κάτι τι στάσιμον, αἰώνιον, ἀμετάβλητον· ἀκολουθοῦσι καὶ αὐταί, ὡς ὅλα εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, μίαν ἐξέλιξιν καὶ μεταβάλλονται πάντοτε καὶ διαρκῶς. Ἡ ἀνατροφή λοιπόν, ἡ ὁποία σκοπὸν ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας ταύτας, διὰ νὰ εἶναι ἐπαρκής, πρέπει καὶ αὐτὴ νὰ ἐξελιχθῆται καὶ νὰ μεταβάλλεται ἀναλόγως πάντοτε τῆς φορᾶς καὶ τῆς κατευθύνσεως τῶν ἀναγκῶν τούτων. Εἶναι ἄλλως προφανές, ὅτι ἡ καλλιτέρα ἀνατροφή τῆς χθὲς εἶναι δυνατὸν νὰ ὑστερήσῃ ἀπέναντι τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν τῆς σήμερον, ὡς οἱ θαυμάσιοι θόρακες τῶν χθесινῶν θωρηκτῶν κίμντονται νῦν πρὸ τῶν ὀβίδων τῶν νεωτέρων δρηδῶν.

Ἄλλως τε, δὲν δυνάμεθα νὰ κρίνωμεν συλλήβδην περὶ ἀνατροφῆς, ἥτις εἶναι μία ἔννοια περιληπτικὴ καὶ συγκεντρωτικὴ. Ἄν ὑπὸ τὴν λέξιν ταύτην ἐννοοῦμεν τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν σωματικὴν διάπλασιν καὶ τὴν τοῦ χαρακτῆρος μόρφωσιν, διὰ νὰ εὐρισκόμεθα πλησιέστερον πρὸς τὴν ἀλήθειαν, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἐν ἑκαστῶν τούτων καὶ στηθοκοποῦντες, οὔτως εἰπεῖν, ἡμᾶς αὐτούς, ν' ἀποφανθῶμεν μὲ τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς ἡμᾶς γενναιότητα περὶ τῆς διαγνώσεώς μας.

Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν «πνευματικὴν ἀνάπτυξιν», ὃ Ἕλλην οὐδενὸς ὑστερεῖ. Ἐχὼν σχολεῖα θαυμάσια, διδασκάλους φιλοπόνους καὶ συνετούς, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἔφεσιν πρὸς ἀνάπτυξιν, καταρτίζεται πνευματικῶς ἀρετὰ καλὰ καὶ δὲν φοβεῖται μὴ εἰς τὴν χορείαν τῶν συναδελφῶν τεθῆ ὁ ἔσχατος. Ὁ Ἕλλην πνευματικῶς δὲν ὑστερεῖ. Ἄν δέ ποτε γίνῃ καὶ εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς Ἑλληνισμόν στατιστικὴ τῶν ἀγγραμμάτων πρὸς τοὺς ἐγγραμμάτους, βεβαιωθῆτε, ὅτι οἱ πρῶτοι δὲν θὰ εἶναι περισσότεροι ἐκείνων, τοὺς ὁποῖους παρουσιάζουσιν

αἱ στατιστικαὶ διὰ τὰ μᾶλλον προηγημένα τῆς Εὐρώπης ἔθνη. Καὶ ὅμως δὲν λησμονοῦμεν βέβαια τὸ σκοτεινὸν καὶ ζοφῶδες παρελθὸν τῆς ἀγρίας δουλείας· ἂν πρὸς στιγμὴν ἀναλογισθῶμεν ὅλα αὐτὰ καὶ σταθμίσωμεν τὴν ἐπίδρασιν τῶν, τίς ἐξ ἡμῶν θὰ τολμήσῃ νὰ εἰρήνη λίθον ἀναθέματος κατὰ τῆς «πνευματικῆς» τοῦ Ἑλλήνος προόδου καὶ νὰ κρούσῃ τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου;

Δὲν θέλω διὰ τούτων νὰ κηρύξω ἄμεμπτον τὴν πνευματικὴν μας ἀνάπτυξιν καὶ τὸ πνευματικὸν μας οἰκοδόμημα τέλειον καὶ ἀρραγές. Ἐχει καὶ αὐτὸ τὰ τρωτά του. Μερικὰ τῶν προγραμμάτων εἶναι θλιπτικώτατα, μερικοὶ τῶν διδασκάλων του εἶναι ἄνθρωποι τῶν ξηρῶν τύπων καὶ ἀρκετοὶ τῶν μαθητῶν ἀκολουθοῦν σπουδὰς ἐκ συνηθείας μᾶλλον ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ μὲ ταῦτα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ κηρύξωμεν εἰς χρεωκοπίαν τὴν ἡμετέραν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν. Εἶναι ἀληθές, ὅτι διὰ τὸν Ἕλληνα ἡ φιλολογία του — ἡ ἀρχαία φιλολογία καὶ ὄχι, ὡς μερικοὶ ἐπιμένουν, ἡ γλῶσσα — εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία τὸν ἀπασχολεῖ περισσότερον καὶ τοῦ ἀπορροφᾷ τὰ πλεονεκτήματα, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει εἰς τὸν Γαλλόπαιδα ἢ τὸν Γερμανόπαιδα. Ἀλλὰ ποῖος, παρακαλῶ, ἐξ ἡμῶν κατηγορήσῃ, ὅτι χάνει ἀδίκως τὸν καιρὸν καὶ ματαίως χρονοτριβεῖ εἰς τὰ δημόσια γραφεῖα ὁ νέος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ζητεῖ νὰ μεταγράψῃ εἰς ὄνομά του τὴν ἀκίνητον περιουσίαν, τὴν ὁποίαν τοῦ ἀφήκεν ὁ πατήρ; Ἄν βέβαια ἡ περιουσία του ἀποτελεῖτο ἀπὸ ἐν ἀμπελάκι, αἱ διατυπώσεις τῆς μεταγραφῆς θὰ ἐτελείωνον ἀμέσως. Πρέπει δι' αὐτὸ νὰ ἐπαινέσωμεν τοὺς υἱοὺς πτωχῶν γονέων ὡς ταχεῖς καὶ τοὺς τῶν πλουσίων ὡς βραδυκινήτους;

Ἴσως ὅμως θὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι ἡ πατριτικὴ αὐτὴ πνευματικὴ περιουσία, διὰ τὴν μεταγραφὴν τῆς ὁποίας τοσοῦτον χρόνον σπαταλᾷ ὁ Ἑλληνόπαις, θὰ τῷ εἶναι ἄχρηστος εἰς τὸν κοινωνικὸν του βίον. Δὲν εἴμπορῶ νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν γνώμην του· θὰ μοῦ ἐπιτρέψῃ μάλιστα νὰ φρονῶ ἐν πεποιθήσει, ὅτι μία ἀλήθεια τοῦ Πλάτωνος, μία κοινωνικὴ γνώμη τοῦ Ἀριστοτέλους θὰ τῷ χρησιμεύσῃ πολὺ περισσότερον εἰς τὸν μετέπειτα κοινωνικὸν βίον του ἀπὸ ἐν ἀλγεβρικὸν θεώρημα ἢ ἓνα τύπον τῆς χημείας. Ὡστε, ἂν, μανθάνων τὴν φιλολογίαν του, ὁ Ἕλλην καθυστερῇ εἰς ἄλλα μαθήματα, δὲν χάνει καὶ πολὺ — πολὺ, ἀρκεῖ ὅμως νὰ τὴν μανθάνῃ, νὰ εἰσδύῃ εἰς τὸ πνεῦμά της, νὰ τὴν οἰκειοποιῆται καὶ νὰ τὴν ἀφομοιώσῃ. Πῶς θὰ κατορθωθῆ ὅμως τοῦτο; Αὐτὸ εἶναι ἔργον τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐκπαιδευτικῶν ἐπιτροπῶν. Αὐτὰ εἶχον νὰ εἰπῶ περὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλλήνος· ἂν θέλετε ἰώρα καὶ βιοποριστικὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, δημιουργήσατέ του σχολὰς βιοποριστι-

κῶν ἐπαγγελμάτων, καὶ δὴ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα δὲν τὸν καταδικάζουν εἰς τὴν αἰωνίαν καὶ δουλικὴν ὑπαλληλίαν.

Ἐλθῶμεν νῦν εἰς τὴν ἔρευναν τῆς σωματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Ἑλλήνος, καὶ δὴ τοῦ Ἑλλήνος τῶν πόλεων. Τῆς Ἑλλανοδίκου Ἐπιτροπῆς μετέχουσι τρεῖς ἰατροὶ τῆς πόλεώς μας, οἱ ὁποῖοι, φοβοῦμαι (δὲν λέγω ἐλπίζω, διότι θὰ ἤμην πολὺ εὐτυχῆς ἂν μὲ διέψευδον τὰ πράγματα), ὅτι θὰ δικαιώσουν τὴν λύπην μου, ὅτι ὁ Ἕλλην σωματικῶς δὲν εἶναι τόσον ἀνεπτυγμένος ὅσον ἔπρεπε. Δυστυχῶς ἐν πολλοῖς — πρόκειται διὰ τοὺς κατοίκους τῶν πόλεων — βλέπομεν καχεκτικὰ παιδία, συβαρίτας νέους, γλωμᾶς νέας, ἀντλούσας, ἀντὶ τῆς φυγαδευθείσης φυσικῆς ζωηρότητος, τὴν τεχνικὴν ἀπὸ τὰ προϊόντα τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐργοστασίων, τέλος κουρασμένας φυσιολογίας καὶ ἐξηντλημένους ὁργανισμούς. Ἡ κατάστασις αὕτη — χωρὶς νὰ εἶναι χειρότερα τῆς τῶν συνοίκων — δὲν μ' ἐνθαρρύνει ποσῶς, καὶ χωρὶς ν' ἀπελπίζωμαι τελείως, τολμῶ νὰ συστήσω περισσότεραν, πολὺ περισσότεραν, φροντίδα διὰ τὸ σῶμά μας, τὸ ὁποῖον εἶναι πολὺ περισσότερον πολῦτιμον, ἀρ' ὅτι ἐφαντάζοντο οἱ ἀναχωρηταὶ τοῦ μεσαίωνα καὶ οἱ φακίροι τῶν Ἰνδῶν. Ἡ φυλὴ μας πρέπει νὰ ζήσῃ καὶ διὰ νὰ ζήσῃ δρῶσα πρέπει νὰ διαθέτῃ δυνάμεις. Αἱ σωματικαὶ δὲν εἶναι ὀλιγώτερον χρήσιμοι καὶ ἀναγκαῖαι.

Διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρος, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε, παρακαλῶ, νὰ ἐπιμείνω περισσότερον ἀκόμη. Τὰ άτομα διὰ νὰ προσδεύωσι, τὰ ἔθνη διὰ νὰ δρᾶσωσιν ἐπωφελῶς καὶ ἐπιτυχῶς, πρέπει πρὸ παντὸς καὶ πρώτιστα νὰ ἔχωσιν ὀρισμένως μορφώσῃ τέλειον χαρακτῆρα, ἀτομικὸν καὶ ἐθνικόν. Οὔτε ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις, οὔτε ἡ σωματικὴ τελειότης, ἀλλ' οὔτε καὶ τὰ δύο μαζί· εἶναι ἱκανὰ νὰ ἐξασφαλίσωσιν εἰς τὸ ἄτομον καὶ εἰς τὸ ἔθνος τὴν δρᾶσιν, τὴν νίκην, τὴν δόξαν. Ἄν ἐπισκοπήσωμεν τὴν ἱστορίαν μας, θὰ ἴδωμεν ὅτι ὑπῆρξαν περίοδοι χρονικαί, καθ' ἃς ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις δὲν εὐρίσκετο εἰς τὸ ζενίθ καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὰς ἐποχὰς ταύτας λαμπρύνουσι τὰ ὀραιότερα κατορθώματα καὶ στέφουσιν αἱ μεγαλιτέροι ἐπιτυχίαι. Καὶ πάλιν ὑπῆρξαν ἐποχαί, αἱ ὁποῖαι εἶναι κηλιδόφοροι, καίτοι τὰς ἐκόσμηε ἀρκετὴ πνευματικὴ ἀνάπτυξις. Ἀπαλλάσσω τοὺς κριτὰς μου ἀπὸ τὴν ἀπαρίθμησιν γνωστῶν ἄλλως παραδειγμάτων καὶ μεταπηδῶ εἰς τὸν ἀτομικὸν βίον. Ποσάκις δὲν εἶδομεν ἄνδρας νὰ ἐπιτυχάνωσιν εἰς τὸν βίον τῶν, νὰ διαπρέπωσι καὶ νὰ γίνωνται ἐθνικοὶ ὄντως στύλοι καὶ εὐργέται (δὲν πρόκειται μόνον περὶ τῶν διὰ χρήματος εὐεργετῶν) χάρις εἰς τὸν χαρακτῆρά των; Ποσάκις δὲ πάλιν δὲν εἶδομεν ἄλλους νὰ καταθάπτωνται ὑπὸ τὰ βαρύτερα τοῦ χαρακτῆρός των ἐλαττώματα καὶ σὺν τούτοις νὰ θάπτωσι

τὴν καλλιτέραν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ἐπιζηλωτέραν σωματικὴν ἰσχύν, γινόμενοι ἐπιζήμιοι εἰς τὴν κοινωνίαν; Τὸ Ἔθνος μας πρέπει νὰ μορφώσῃ, ἢ, διὰ νὰ εἶμαι δικαιότερος, νὰ ἐνισχύσῃ τὴν μόρφωσιν τοῦ χαρακτῆρός του.

Ἄς διαπλάσωμεν χαρακτῆρας; αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ καλλίτεροί μας σύμμαχοι, τὰ αἰωνίας ὑπεροχῆς ὄπλα, οἱ ἀδιάτρητοι θώρακες, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀπόσκοπτον πορείαν εἰς τὰ ἄτομα καὶ τὸ Ἔθνος. Ποῦ τώρα εἴμποροῦν νὰ μορφωθῶσιν οἱ χαρακτῆρες; Ἄλλὰ ποῦ ἄλλοῦ, παρὰ εἰς τὴν οἰκογένειαν—πρὸ παντός εἰς τὴν οἰκογένειαν—καὶ εἰς τὸν σχολικὸν βίον; Ἐδῶ ὁμοῦ τὸ ζήτημα θίγει τὴν Β' πρότασιν τοῦ διαγωνίσματος, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ ἐξετάσω ἄλλως κινδυνεύω νὰ κατηγορηθῶ ἐπὶ ὑπερβασίᾳ.

Β.

Τὸ Α' ἐρώτημα ἐξακολουθεῖ νὰ μᾶς ἐρωτᾷ: «Διὰ τί ὁ Ἕλλην δὲν προοδεύει ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς ἄλλας ἐθνότητας τῆς πόλεως μας;» Καίτοι δὲν ἐκήρυξα ἐν τοῖς προηγουμένοις ὡς τελείως ἀνεπαρκῆ τὴν ἀνατροφὴν τοῦ Ἕλληνος, ἐν τούτοις δὲν δισταῶ νὰ ἀμφισβητήσω τὴν ὑπόνοιαν, ὅτι δὲν προοδεύομεν. Φρονῶ, καὶ θὰ μοὶ συγχωρήσῃτε νὰ ἐξακολουθῶ ἔχων τὴν ἰδίαν γνώμην, ὅτι ὁ Ἕλλην δὲν ὑστερεῖ τῶν ἄλλων τῆς πόλεως μας ἐθνοτήτων, διότι εἰς κανὲν εἶδος τῆς βιωτικῆς δράσεως οὔτε ποσοτικῶς, οὔτε ποιοτικῶς ὑπολείπεται. Ἡ ἐπιστήμη ἔχει ὀλίγους Ἕλληνας διαπρεπεῖς μὴ μύστας τῆς; Τὸ ἐμπόριον στερεῖται τῶν ἑλληνικῶν παραγόν-

των; Ἡ ναυτιλία εἶναι πτωχὴ ἀπὸ ἑλληνικὰς χεῖρας; Τὸ κεφάλαιον εἶναι μακρὰν τῶν ἑλληνικῶν χρηματοκαβωτιῶν; Τὰ πράγματα μοῦ φωνάζουν: ὄχι! ὄχι! ὄχι!

Κύριοι, μεταξὺ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν, τὰς ὁποίας μᾶς ἐκτοξεύουσιν οἱ ἔθνοι, εἶναι καὶ δι' εἰς μεθὰ ἐγωιστία. Πόσον ἀπατώνται! Ὁ Ἕλλην ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἐγωιστής, ἀλλὰ, μεταξὺ ὁμοφυλῶν του πρὸ πάντων, εἶναι πολὺ μεμφίμορος, κυριολεκτικῶς γρινιούρης. Μάλιστα, κύριοι, καὶ μὴ ἐκπλαγῆτε. Κλαίει πάντοτε διὰ τὴν τύχην του, φαντάζεται τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν ἰσχὺν παντοῦ ἀλλαχοῦ, παρὰ εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ ὁμοῦ τὴν διαθέτει. Οἱ Ἄγγλοι ἔχουσι τὸν ἐθνικὸν ἐγωισμόν εἰς ὑπέροχον βαθμὸν ἀνεπτυγμένον καὶ ὁμοῦ ὁ ἐγωισμὸς αὐτὸς δὲν ἠκολούθησε τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους των, ἀλλὰ προηγήθη αὐτῆς. Κάποιος κοινωνιολόγος ἔγραψεν: «Ὁ Ἄγγλος, προτοῦ γίνῃ μέγας, ἐπίστευσεν ὅτι ἦτο». Ἡμεῖς, προτοῦ ὑστερήσωμεν τῶν ἄλλων, ἐπίστευσάμεν ὅτι ὑπολείπεσθα αὐτῶν.

Ἄν κάμωμεν σύγκρισιν τῆς σημερινῆς καταστάσεώς μας πρὸς ἐκείνην, ἣν ὄφειλε νὰ εἴχομεν, ἢ πρὸς ἐκείνην τῶν Εὐρωπαίων, οἵτινες ἔρχονται εἰς τὴν πόλιν μας ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν Κρατῶν των, τῶν ὁποίων διαθέτουσι τὰς δυνάμεις καὶ τὴν ἐπιβολὴν, τότε μόνον τάσσομαι καὶ ἐγὼ μὲ τὴν γνώμην τῶν φρονούντων, ὅτι ὁ Ἕλλην ὑστερεῖ, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ παραδεχθῶ, ὅτι ἀφῆκε τοὺς λοιποὺς συνοίκους εἰς τὸν ὑπερτερήσωσι. Κατηγοροῦμεν τὸν Ἕλληνα, ὅτι δὲν εἶναι γλωσσομαθὴς καὶ φέρομεν ὡς παραδειγμα γλωσσομαθείας τοὺς Ἑβραίους καὶ Ἀρμε-

νίους, ἀλλ' αὐτοὶ, ὡς ὅλοι βλέπομεν, ἐξηγοροῦσι τὴν γλωσσομαθειάν των μὲ τὴν ἀπεμπόλησιν τῆς ἐθνικῆς των γλώσσης καὶ ἀνατροφῆς. Παύουσι νὰ εἶναι ὅ,τι ἦσαν, ἢ ἐθνικῶς ἐγεννήθησαν. Προτιμῶ, κύριοι, τὰ ὀλίγα γαλλικὰ τῶν σχολῶν μας, τὰ ὁποία αὐριοῦν δυνάμειθι νὰ τὰ τελειοποιήσωμεν, παρὰ, χάριν αὐτῶν, νὰ χάσωμεν τὸν ἐθνικὸν μας χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον ἢ αὐριοῦν δὲν θὰ δύναται νὰ μᾶς τὸν ἀποδώσῃ, ἂν ἡ σήμερον μᾶς τὸν καταστρέψῃ.

Γ.

Εἰς τὴν Γ' ἐρώτησιν μᾶς ζητεῖται ἡ ριζικὴ θεραπεία τῆς ἀνεπαρκούς ταύτης διαπλάσεως. Ἐπειδὴ δὲν ἐκηρύχθη ὑπὲρ τῆς τελείως ἐπαρκείας τῆς σημερινῆς μορφώσεώς μας, μοῦ ἐπιβάλλεται ν' ἀπαντήσω καὶ ἐδῶ. Θὰ συνοψίσω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς δύο γραμμὰς καὶ θὰ εἶπω:

— Μεταδώσατε τὸ πνεῦμα τῆς ἀρχαίας φιλολογίας εἰς τοὺς νέους μας, ἐμπνεύσατε εἰς αὐτοὺς τὸ αἶσθημα καὶ τὴν ἀντίληψιν τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου, ζωογονήσατε τοὺς παλμούς των, τονώσατε τὰ νεῦρά των, ἀλλὰ πρὸ παντός ἐνισχύσατε τὴν οἰκογενειακὴν των ἀνατροφήν, μορφώσατε τὸν χαρακτῆρά των οὕτως, ὥστε, κατερχόμενοι εἰς τὸν κοινωνικὸν ἀγῶνα, νὰ δύνανται ἐνσυνειδήτως νὰ καυχῶνται διὰ τὴν τελειότητά των καὶ νὰ λέγωσιν: «Ἄμμες δὲ γ' εἰμὲς αἱ δὲ λῆς πύραν λαβέ».

Σμύρνη

ΑΓΓΑΜΕΜΝΩΝ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Β' ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

τοῦ Ἄσ' Ὀλα

ΔΥΟ ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΩΝ ΦΡΑΓΚΩΝ

ΧΟΡΗΓΙΑ: **Α. Χ. ΚΙΟΣΕΟΓΛΟΥ**

Συμφώνως πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀγωνοθέτου τοῦ Β' Διαγωνίσματος κ. Α. Χ. Κιοσεόγλου, τὸ «Ἄσ' Ὀλα» θὰ προβῇ εἰς τὴν πρότασιν δύο κοινωνικῶν ἐρωτήσεων. Ἐν τούτοις, προτοῦ διατυπώσῃ αὐτάς, θεωρεῖ καλὸν νὰ συμβουλευθῇ τοὺς φίλους καὶ ἀναγνώστας του καὶ νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ:

— Ἄν ἦσθε σεῖς ἀγωνοθέται, ποῖα ἐρωτήματα θὰ ἐθέτετε πρὸς ἀπάντησιν;

Τὰς προταθησομένας ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐρωτήσεις, ὅσαι θὰ ληφθῶσι μέχρι τῆς 31 ὁδεύοντος μηνός, θὰ ὑποβάλωμεν εἰς τὴν κρίσιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀγωνοθέτου ὁρισθησομένων Ἑλλανοδίκων Ἐπιτροπῶν, αἵτινες καὶ θὰ

ἐκλέξωσι δύο, τὰς μᾶλλον ἐπιτυχεῖς, τὰς ὁποίας καὶ θὰ προτείνωσιν.

Ὡστε:

Ἐκαστος τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «Ἄσ' Ὀλα» δύναται νὰ προτείνῃ ἐνυπογράφως δύο ἐρωτήματα, ἐν διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ ἐν διὰ τὰς γυναῖκας, ἐπὶ κοινωνικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς σπουδαιότερον καὶ μᾶλλον ἐπείγον.

Τὰ γράμματα, εἰς τὰ ὁποία θ' ἀναφέρονται αἱ προτεινόμεναι ἐρωτήσεις, οὐδὲν ἄλλο σχετικὸν πρὸς τὴν σύνταξιν καὶ διαχείρισιν τοῦ φύλλου πρέπει νὰ περιέχωσιν, ἔξωθεν δὲ τοῦ φακέλου ἄς φέρωσι τὴν σημείωσιν: «Ἐρωτήσεις διὰ τὸ Β' Διαγώνισμα».

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Μοῦ τῶταζες, γλυκειά μου φίλη,
φίλη κι' ἀγάπη μου τρελλή,
μοῦ τῶταζαν τὰ δύο σου χεῖλη,
χίλιαι; φοραῖς ἓνα φιλί.

Μὰ πέρασαν γοργαῖς ἢ μέραις
κι' ὡς πρῶτα πάντα ντροπαλή,
σὲν τὸ ζητῶ μοῦ τὸ ἀρνέισαι
τὸ ζαχαρένιο σου φιλί.

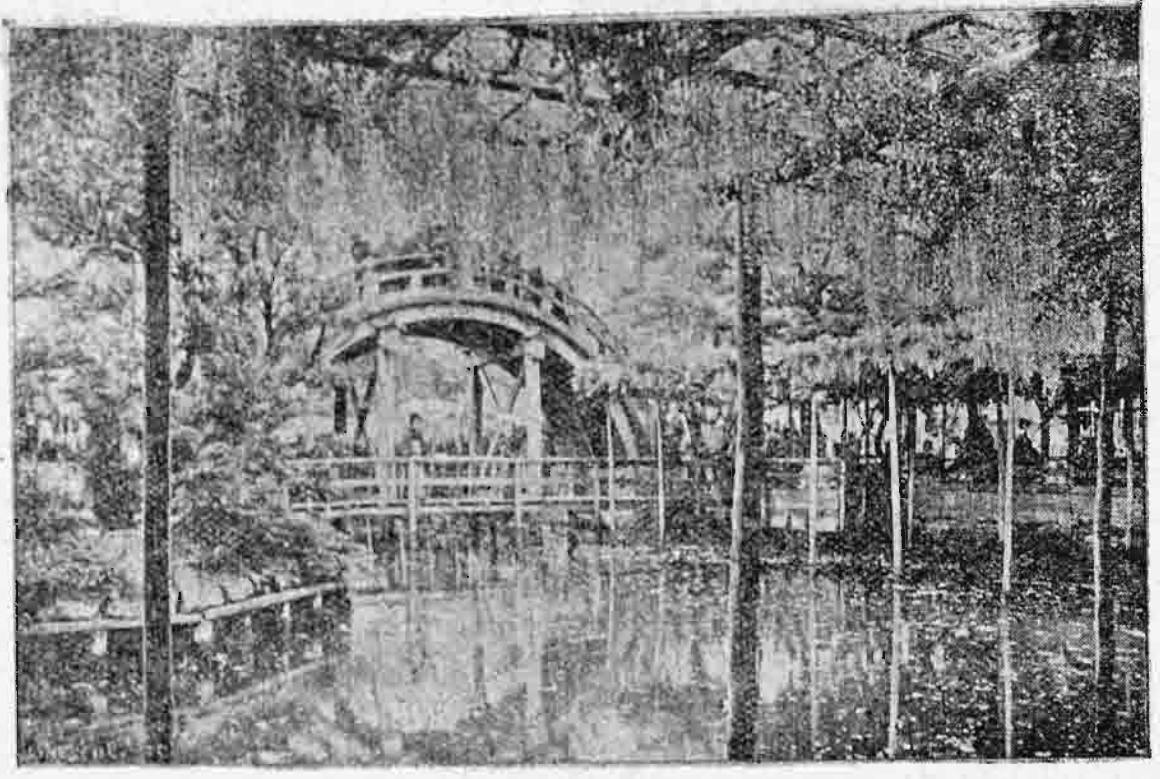
Μὰ σήμερα, δπου ἡ φύσις
τὸν Μάϊον γλυκοφιλεῖ,
ἀγάπη μου, σήμερα δός μου
καὶ σὺ τὸ πρῶτό σου φιλί.

Πρωτομαγιά, γιορτὴ τοῦ κόσμου!
χαρὰ 'ς τὴν φύσιν ἀντιλαλεῖ,
νὰ τὴν γιορτάσουμ' ἔλα, φῶς μου,
μ' ἓνα γλυκὸ κ' ἑμεῖς φιλί.

Καὶ σὲν θὰ σμιξουνε τὰ χεῖλη,
τότε τ' ἀηδόνι, τὸ πουλί,
τοῦ τραγουδιοῦ θὰ δῆς τὴν γλύκα
τὴν ἔχει κλέψ' ἀπ' τὸ φιλί.

Ὅα δῆς σὲν σμιξουνε τὰ χεῖλη,
τὸ ρόδο ποῦ μοσχοβολεῖ
τὴν μέθην πῶχει τ' ἄρωμά του
τὴν ἔχει κλέψ' ἀπ' τὸ φιλί.

Ν. ΣΑΡΡΑΔΟΣ

Αἱ γιγάντιαι Βιτσάριαι τοῦ Τοκίου.

Αἱ Βιτσάριαι εἶδος κληματίδος με λευκά ἄνθη, διὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἰάπωνες ἀρέσκονται νὰ κοσμῶσι τοὺς πυργίσκους τῶν καὶ τὰς βεράνδαις. Τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Ἀπριλίου αἱ Βιτσάριαι καθίστανται τὸ θελκτικώτερον κόσμημα τῶν ναῶν, τῶν οἰκιῶν καὶ τῶν κήπων. Ὑποστηριζόμεναι καταλλήλως, φθάνουσιν εἰς ἐκπληκτικὰς διαστάσεις. Τὸ μεγαλοπρεπέστερον εἶδος τῶν Βιτσάριαι εὐρίσκεται εἰς τὸν ναὸν Κομαίδο τοῦ Τοκίου. Ὁ ναὸς οὗτος δὲν εἶναι οὔτε ὠραῖος, οὔτε μέγας. ἐν τούτοις τὰ ἄνθη ταῦτα τοῦ εἶδωσαν μεγάλην φήμην. Τμήμα τῶν θαυμασιῶν κήπων τοῦ ναοῦ τούτου παριστᾷ ἢ παρατιθεμένη εἰκὼν.

Τὰ θαυμάσια προϊόντα τῆς Ἰαπωνικῆς βιομηχανίας. Τὰ κομψότερα καὶ χρησιμώτερα ἀντικείμενα τῆς Ἰαπωνικῆς καλλιτεχνίας.

Τὰ περιφημὰ Ἰαπωνικὰ οὐκῆ.

Κατάλληλα διὰ κάθε οπίτι, ἐξαίρετα διὰ δῶρα.

Θὰ εὐρεῖτε

εἰς τὸ κατάστημα τοῦ
ΕΥΡΠ. ΘΑ. ΣΑΜΑΘΡΑΚΗ

Γαλατᾶ,

Μέγα Ἐθνικὸν χάνιον
4, 5 καὶ 14.

Ὅπου πωλοῦνται χονδρικῶς καὶ λιανικῶς εἰς τιμὰς συμφερούσας καὶ ἀποκλειούσας πάντα συναγωνισμόν.

Τὸ Κατάστημα Σαμαθράκη, προμηθευόμενον ἀπ' εὐθείας ἐξ Ἰαπωνίας τὰ εἶδη ταῦτα, δύναται νὰ προμηθεύσῃ κάθε ἑπαρχιακὸν κατάστημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἤθελε νὰ πλουτισθῇ με τὸν κλάδον τοῦτον τῆς Ἰαπωνικῆς βιομηχανίας.

Εἶδη εὐρισκόμενα: Βάζα, παραβάν, τραπεζάκια, σερβίτσια τῆου καὶ καφέ, ὑφάσματα τοίχων, δίσκοι, ὀβαντάϊλλ κτλ.

Καὶ ἐν ἄλλοις: Οἱ ἀγορασταὶ τοῦ καταστήματος δικαιούνται νὰ λάβωσι δωρεὰν ἀνά μίαν προμέσαν τῶν Σιδηροδρόμων Ρωμυλίας, παρέχουσιν τὸ δικαίωμα διὰ μίαν κλήρωσιν.

Ἐξεδόθη:

Διὰ τοὺς γονεῖς καὶ διὰ τὴν νεολαίαν μας
Β Κιολεμένογλου - «Τὰ Ἀφροδίσια νοσήματα»

Εὐρίσκεται εἰς ἅπαντα τὰ βιβλιοπωλεῖα

— Τιμὴ γρ. 4 —

ΦΛΩΡΑ ΚΑΝΔΥΛΑΚΗ

Ὑψίφωνος τῆς Ἑλληνικῆς Ὀπερέτας.

Συμπαθὴς καὶ λεπτοτάτη καλλιτέχνις, πάντοτε καλὰ μελετημένη, προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν διὰ τὴν κρυσταλλίνην φωνὴν τῆς καὶ τὰς λεπτὰς κινήσεις τῆς. Πρέπει νὰ τὴν ἴδῃ τις ὡς μὲς Δούζη εἰς τὴν «Δολλαριούχον» καὶ ὡς Βαλεντίνην εἰς τὴν «Εὐθυμον Χήραν» διὰ νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ τάλαντόν τῆς. Ὁμολογουμένως εἶναι πολὺτιμον ἀπόκτημα διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Σκηνήν.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ
ΚΑΙ
ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΔΗΜΟΣΘΕΟΥΣ
Ἐνυμφεύθησαν ἐν Φαναρίῳ
τὴν 29 Ἀπριλίου 1912.

Ὀρφεὺς Θεοχαρίδης

ὁ του γιμῶς δολοφονηθεὶς τὴν Δευτέραν ἐν Γαλατᾶ.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Δανίας Φρειδερίκος.

Ἐν Ἀμβούργῳ, ἐνθα διέτριβεν, ἀπέθανεν ἐξ ἀποληξίας ὁ βασιλεὺς τῆς Δανίας Φρειδερίκος. Ὁ ἀποθανὼν βασιλεὺς ἐγεννήθη τὴν 3 Ἰουνίου 1843 καὶ ἀνήλθεν εἰς τὸν θρόνον τὴν 30 Ἰανουαρίου 1906, βασιλεύσας εὖτω μόνον 6 ἔτη. Εἶναι μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Γεωργίου, διὰ τοῦ θανάτου του δὲ βυθίζονται εἰς πένθος αἱ αὐταὶ Ἀγγλίας, Ρωσίας, Ἑλλάδος καὶ Νορβηγίας, μεθ' ὧν ἡ δανικὴ δυναστεία συνδέεται διὰ στενῶν συγγενικῶν δεσμῶν. Ἡ ἡμέρα τῆς κηδείας του δὲν ὤρισθη ἀκόμη εἰς ταύτην θά παραστώσιν ὅλοι οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἀνεχώρησεν ἤδη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

ΙΣΑΑΚ Π. ΤΣΑΟΥΣΟΓΛΟΥ

Ὁ ἀγωνοθέτης τοῦ Α' κοινωνικοῦ Διαγωνίσματος τοῦ «Ἄνω Ὀλα».

Ἡ ΑΝΟΙΞΗ

(Ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη συλλογὴ «Ὀρεὶ»)

Νά την, προβάλλει ἡ Ἄνοιξη χλωροκαρτωμένη, μέ χιλια, μύρια χρώματα, μέ χιλίες ὀμορφάδες καὶ κατακάθαρο οὐρανὸ καὶ χρυσαφένιες νύχτες... Ἐχει τὸν Μάρτη θύρα της, τὸν Μάη προσκεφάλι καὶ τὸν Ἀπρίλη τὸν γλυκὸ, νυφιάτικο κρεβάτι. Γιὰ χάρη της στολίζεται ἡ Γῆ, σὰν ὦρια νύφη, ὁ Ἥλιος καίγει χαϊδευτὰ, ξαστραφτεὶ τὸ Φεγγάρι, λυόνουν τὰ χιόνια στὰ βουνα, οἱ κάμποι λουλουδίζουν, φρουτύνουνε τὰ σύδεντρα, μαυρολογοῦν τὰ λόγγα, ἀνθίζουνε περήφανα μύριον λογιῶν λουλουδία, ἀλλὰ στὰ κλώνια τῶν δεντριῶν, κ' ἀλλὰ στὲς χλόες μῆσα, καίχινουνε μοσκοβολιές, ποὺ ἐφραίνουνε τὸν κόσμον, καὶ μες ἀπὸ τὲς εὐωδιὰς καὶ μες ἀπ' τὰ λουλουδία, σηκώνεται ἓν' ἀθάνατο τραγοῦδι στὸν αἰθέρα, σὰν νά εἶταν σύννεφο χρυσό, κ' εὐχαριστήριος ὕμνος.

Νά την, προβάλλει ἡ Ἄνοιξη, σὰν νύφη στολισμένη... Τὰ χελιδόνια τὰ φαιδρά, τὰ κλαγερά τρυγόνια,

κ' οἱ πελαργοὶ οἱ περήφανοι μέ τὰ κροικιά ποδάρια, ἀπὸ τὴν μαύρην Ἀραβιὴν ἐφίστανε τρεχάτι, γιὰ νά της ποῦνε μ' ἀπειρη χαρὰ τὸ «Καλῶς Ἡρθες». Μυριάδες τραγουδιάρικα πουλιὰ γλυκολαλοῦνε, ἀλλὰ κρυμμένα ντροπαλὰ στὸ φύλλωμα τῶν δέντριων, ἀλλὰ πατόνιας ὀμορφα στὰ χόρτα τ' ἀνθισμένα, κ' ἀλλὰ πατόνιας μέ χαρὰ στὸν ἄχανον αἰθέρα, κ' ὁ βασιλεὺς τοῦ τραγουδιοῦ, τ' ἀθάνατο τ' Ἀηδόνι, κ' ὁ μαυροφόρος Κόσσυβας κ' ὁ παιγνιδιάρης Σπίνος, κ' ὁ Κούρκιος ὁ ἀνθρωπόμορφος, καὶ ἡ ὀμορφή [Γαλιόντρα, ἓνα γλυκὸ παιδιάζουνε κ' ἀσάγκριτο τραγοῦδι, ποὺ ὑψόνεται περήφανο στὸν ἕσπερον αἰθέρα, σὰν νά εἶταν σύννεφο χρυσό, κ' εὐχαριστήριος ὕμνος.

Νά την, προβάλλει ἡ Ἄνοιξη μ' ἀνθούς στεφανωμένη, σὰν ξωτικὰ πανέμορφη καὶ σὰν νεράιδα ὄραια... Χύνει στὸν ἀνεμο δροσιά, στὴν γῆ μαργαριτάρια, μες στὴν ψυχὴ μας βάλσαμο κ' ἀγάπη στὴν καρδιά μας. Κοπάζουνε οἱ ἀγέρηδες, ξεπλόνεται ἡ γαλήνη, σὰν νύφη ἀπέν' στὴν θάλασσα καὶ τ' ἀγγεμένο κύμα, στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀκρογαλιῶ κοιμάται σὰν ἀρνίκι. Τὰ σύννεφα ἀφανίζονται στὰ πέρατα τοῦ Κόσμου, οἱ ναῦτες πρόσχαρα πηδοῦν, κ' ὀλόβια ἀρμενίζουσιν, οἱ ζευγολάτες δρασκελοῦν μες στὰ πλατὰ χωράφια, μέ τὸ ζευγάρι τους μπροστά, καὶ τὲς αποριές στὸ πλάγι,

κ' οἱ πιστικοὶ πισίχαροι ἀφίνουν τὰ χαιμάδια, κ' ἀνηφοροῦν πρὸς τὰ βουνὰ μέ τ' ἄσπρα τους κοπιάδια, κοπιάδια γιδοκρόβιτα καλοεχειμασμένα. Μεθίαι ἡ Νειότη ἀπὸ χαρὰ, τρελλαίνεται ἀπ' ἀγάπη, κ' ἀπὸ τοὺς ὄχτους τῶν γυαλῶν, τὲς χωραφίς τῶν κάμπων, καὶ τὰ λειβάδια τῶν βουνῶν καὶ τῶν δασῶν τὴν πύκνα, τραγοῦδι παναρμόνιο ξεχάει στὸν αἰθέρα, σὰν νά εἶταν σύννεφο χρυσό, κ' εὐχαριστήριος ὕμνος.

Νά την, προβάλλει ἡ Ἄνοιξη ροδοστεφανωμένη κ' ἡ Πασχαλινὸν μας ἡ Λαμπρὴ μέ τὸ «Χριστέ» [Ἀνάστη, καὶ μέ τὰ κόκκινα τ' ἀγά καὶ τὴν χαρὰ τὴν ἀγία, μόνον τὴν Ἄνοιξη ἔρχεται καὶ θάρχεται γιὰ πάντα. Ὁ κάθε πόνος τῆς καρδιάς δρομίζει καὶ φτερώνει κ' ἀνθρώποι, ζῶα καὶ φυτὰ προσπέφτουνε μπροστά της καὶ σὰν θεὰ τὴν προσκυνοῦν καὶ τὴν ὀμνολογοῦνε. Κ' ἓνα τραγοῦδι θεϊκὸ πετίζει στὸν αἰθέρα, σὰν νά εἶταν σύννεφο χρυσό, κ' εὐχαριστήριος ὕμνος.

Γιὰ σου, χαρὰ σου, ὦ Ἄνοιξη, χλωροκαρτωμένη, Βασίλισσα τῶν Ἑλοχῶν καὶ καύχημα τοῦ Πλάστη! Ἄς εἶταν ἰσοπερές φορές ν' ἀρχόσουνε τὸν χρόνον!

ΤΟ ΔΙΔΟΝΑΙ

Ἡ αὐριανὴ περικοπὴ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων ἐπαναλαμβάνει τὴν φράσιν τοῦ Ἰησοῦ εἰπόντος: «Μακάριόν ἐστὶ τὸ δίδοναι μᾶλλον ἢ τὸ λαμβάνειν». Ἴσως κάποιον πρακτικὸν πνεῦμα τῆς ἐποχῆς ἀνήσυχον καὶ ἀντιρατικὸν μειδιάσει ὅταν ἀναγνώσῃ τὴν λιτὴν αὐτὴν φράσιν, ἴσως μάλιστα καὶ διαμαρτυρηθῆ, διότι θὰ φρονῆ ὅτι τὸ ἀντίθετον τοῦτου εἶναι περισσότερον ἀληθές καὶ συμφέρον. Θὰ μὴ ἐλιτρήσῃ τὸ πνεῦμα τοῦτο νὰ τὸ προλάβω καὶ νὰ ἐπιμείνω μάλιστα, ὅπως πεισθῆ περὶ τοῦ κύρους τῆς αἰωνίας ἀληθείας, τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς διετύπωσε.

Παρήλθον, εἶναι ἀληθές, οἱ αἰῶνες, ἀνέτρεψαν πολλὰ ἰδανικά καὶ κατέρριψαν πολλὰς δοξασίας, παρεμόρφωσαν ἢ καθώδηγησαν τὰς ἀντιλήψεις, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μεταβάλλωσι τὸ κύρος τῆς ἀληθείας αὐτῆς ὄχι μόνον ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως.

Εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὅσον δῆποτε καὶ ἂν εἶναι αὐτὴ συμφεροντολόγος καὶ ἰδιοτελής, ὑπάρχει πάντοτε κάποιος σπινθὴρ φαινὸς καὶ διαιγής, ὁ ὁποῖος ἀναλάμπει, παρ' ὅλην τὴν τέφραν, ἢ ὅποια εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῆ γύρω του. Καὶ ὁ σπινθὴρ οὗτος, τὸ ὠραιότερον τεκμήριον θείας ὑποστάσεως, λαμβάνει τὴν μεγαλειότητα του ἰσχὺν καὶ ἔντασιν, ὅταν ὁ ἀνθρώπος, ἀπαλλασσόμενος ἀπὸ τὰς προλήψεις καὶ τὰς θλιπτικὰς συνθηκολογήσεις, ἀκολουθήσῃ τὰ διδάγματα τῆς μεγάλης θρησκείας τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς συμπάθειας.

Ἐν ἀπὸ τὰ διδάγματα ταῦτα εἶναι καὶ τὸ δίδοναι. Ἡ θρησκεία αὕτη μᾶς συνιστᾷ νὰ δίδωμεν, νὰ μεταδίδωμεν τὸν πλοῦτόν μας, εἴτε υἱλικὸς πλοῦτος, εἴτε ψυχικός, εἴτε ἠθικός εἶναι οὗτος, εἰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους βλέπομεν ὅτι ἔχουσιν ἀνάγκην αὐτοῦ. Ναί, μᾶς ζητεῖ νὰ μεταδίδωμεν ἀπὸ τὸν πλοῦτόν μας τοῦτον διὰ δύο μεγάλους λόγους: πρῶτον μὲν χάριν ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ὠφελούμεν καὶ χάριν ἡμῶν αὐτῶν. Ναί, χάριν ἡμῶν αὐτῶν διότι οὐδεὶς θ' ἀρνηθῆ τὴν ὑπάτιν ἡδονὴν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ἀφοῦ δώσῃ, ἀφοῦ καταστήσῃ κοινωνὸν καὶ τὸν πλησίον, τοῦ πλούτου, τὸν ὁποῖον ἡ Πρόνοια ἐνεπιστεύθη εἰς αὐτόν.

Καὶ τὴν εὐχαρίστησιν ταύτην δὲν αἰσθάνονται οἱ χρηματικὰ βοηθήματα μόνον δίδοντες. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέσα, διὰ τῶν ὁποῖων δυνάμεθα νὰ δώσωμεν, νὰ ὠφελήσωμεν, νὰ εὐεργετήσωμεν. Μία καλὴ συμβουλή, μία παρηγορία, ἓν μείδιμα πολλάκις εἶναι πολὺτιμα πράγματα δι' ἐκείνον, ὅστις ἔχει ἀνάγκην αὐτῶν. Μία βοήθεια, μία συναντίληψις, μία συμπάθεια, εἶναι ἀνεκτίμητα δῶρα, τὰ ὁποῖα εὐχερῶς δυνάμεθα νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν ἀδελφόν μας.

Ἄς μὴ φειδωλεύαμεθα, ἄς σκορπίσωμεν τάγαθὰ ταῦτα εἰς τὰς τεταραγμένας ψυχὰς καὶ εἰς τὰσθενῆ πνεύματα τῶν ἀδελφῶν μας καὶ ὅσον περισσότερον πράττομεν τοῦτο, τόσον καὶ τελειότερον θὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀλήθειαν, ὅτι μακάριον εἶναι μᾶλλον τὸ δίδοναι ἢ τὸ λαμβάνειν.

ΛΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Ἡ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἡ Ὁθωμανικὴ Βουλὴ προέβη τὴν Τετάρτην εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου αὐτῆς. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην, καθ' ἣν παρέστησαν περὶ τοὺς 175 βουλευταί, πάντες σχεδὸν ἀνήκοντες εἰς τὸ κόμμα τῆς «Ἐνώσεως καὶ Προόδου», πλὴν τεσσάρων ἀντιπολιτευομένων, ἐξελέγη πρόεδρος ὁ Χαλίλ βέης δι' 163 ψήφων, ἐπιλαχόντων τοῦ Ταλάτ (Ἀδριανουπόλεως), Ἀχμέτ Μαχίρ, Νεδζμεδδίν (Κασταμονῆς). Λευκαὶ ψήφοι ἐδόθησαν ὀκτώ. Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ προέβη εἰς ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων, γραμματέων καὶ κοσμητόρων.

— Αἱ ἐκ τοῦ Αἰγαίου εἰδήσεις παριστῶσι τοὺς Ἰταλοὺς ὡς καταλαμβάνοντας τὰς Νοτίους Σποράδας, προτιθεμένους δὲ νὰ ἐπεκτείνωσι τὴν δρασίαν των καὶ εἰς Νίον. Ἐν τούτοις ἡ δρᾶσις των αὐτῆ πολὺ ἀπέχει τοῦ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς ἀσύμφορον εἰρήνην, τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσον αἱ οὐδέτεραι Δυνάμεις, ὡς καὶ προηγουμένως εἶχομεν ἀναγράψει, μεγάλως δυσανασχετοῦσι κατὰ τῆς Ἰταλίας, προσβαλλούσης τὰ συμφέροντα αὐτῶν.

Ἄσχετος πρὸς τὰς τριαύτας διαθέσεις τῶν Δυνάμεων δὲν εἶναι καὶ ἡ κυκλοφορήσασα εἰδήσις ὅτι στόλος ἀγγλικὸς καὶ αὐστριακὸς κατέρχονται εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Αἰγαίου.

— Σχετικῶς πρὸς τὸν διορισμὸν τοῦ βαρώνου Μαρσάλ ὡς πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας εἰς τὸ Λονδίνον, πολλὰ κυκλοφοροῦσι φήμαι περὶ νέας κατευθύνσεως τῆς Γερμανικῆς πολιτικῆς διὰ τὰ σχετικὰ τῆς Ἀνατολῆς ζητήματα.

— Τὰ Ὑπουργικὰ Συμβούλια τῆς ἐβδομάδος ἠσχολήθησαν, ἐκτὸς τῶν σχετικῶν πρὸς τὸν πόλεμον ζητημάτων, καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀλβανίᾳ καταστάσεως. Τὰ πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν τηλεγραφήματα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι εἰς ἄκρον καθησυχαστικά, διαφεύδουσι δὲ τὰς κακοβούλους διαδόσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν φύλλων. Ἐν τούτοις ἡ Κυβέρνησις θέλει προβῆ εἰς μέτρα, περιφρουροῦντα τὴν ἡσυχίαν τοῦ τόπου.

— Οἱ ποθοῦντες τὴν σύσφιγξιν τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων, θὰ χαρῶσι μεγάλως ἐπὶ τῇ εἰδήσει, ὅτι ἀμφότερα τὰ ἔμορφα κράτη ἀπέστειλαν τοὺς ὀριστικὸς αὐτῶν πρεσβευτὰς Μουχτάρ βέην εἰς Ἀθήνας καὶ τὸν κ. Γ. Γρυπάρην ἐνταῦθα. Ἐλπίζεται ὄντως, ὅτι χάρις εἰς τοὺς ἀνδρας τούτους, τῶν ὁποῖων εἶναι γνωστὰ ἡ ἰκανότης καὶ αἱ ἀρχαί, ἡ Ὁθωμ. Αὐτοκρατορία καὶ ἡ Ἑλλάς θὰ διατελῶσιν οἱ ἰσχυρότεροι παράγοντες τῆς εἰρήνης ἐν τῇ Χερσοννήσῳ.

— Αἱ προστάτιδες Δυνάμεις ἀνταλλάσσουσι γνώμας περὶ τῆς λύσεως τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον μὲ τὴν στάσιν τῶν Κρητῶν βουλευτῶν κατέστη πολὺ ἀκανθώδες καὶ ἐνοχλεῖ πολὺ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν.

ΔΙΠΛΩΜΑΤΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΑΡΙΝΑ ΣΥΜΒΟΛΑ

Ἀνεπετάσθησαν πλέον ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὰ σύμβολα τοῦ ἔαρος καὶ τῆς χαρᾶς. Εἰς τὸν αἰθέρα, εἰς τὴν γῆν, εἰς τὴν θάλασσαν, τὰ σύμβολα ταῦτα ἐχάρισαν μίαν νέαν λαμπρότητα, μίαν ἰδιαιτέραν χάριν, κάποιον ἀσύλληπτον θέλητρον.

Ἡ Κόρη τῆς ἀρχαίας μυθολογίας ἀνέβη χαρωπὴ ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ τοῦ Πλούτωνος δώματα διὰ νὰ σκορπίσῃ μὲ τὴν αἰωνίαν νεανικὴν τῆς χάριν τὸ μείδιμα ἐπάνω εἰς τὴν μητέρα τῆς Γῆν καὶ ὁ μέγας Πᾶν καὶ αὐτὸς ἀνέβησε μέσα εἰς τοὺς ἀγαπημένους δρημούς του καὶ τονίζει διὰ τὸν ἔρωτα τῆς Σύριγγος, μὲ τὸν αὐλὸν του, τρυφερὰ καὶ περιπαθῆ ἄσματα.

Ἡ ἀηδὼν, κρημμένη βαθεῖα εἰς τὰ φυλάγματα «χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις», κατὰ τὸν ποιητὴν, μονορδεῖ, ἐνῶ ὁ χορὸς τῶν ἄλλων πουλιῶν ψάλλει τὸν ὕμνον τῆς ἀνοιξέως, τὸν αἰώνιον ὕμνον τοῦ ἔαρος, τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς χαρᾶς.

Γύρω οἱ κῆποι κατὰφορτοὶ ἀπὸ ἀνθη σκορπίζουν μακράν, πολὺ μακράν, τὴν θωπευτικὴν τῶν εὐωδιῶν ἀρμονίαν καὶ ὡς ἄλλοι σταθμοὶ ἀσυρμάτου διακηρύσσουν πανταχοῦ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ εὐρυτάτου ὀρίζοντος, ὅτι τὸ ἔαρ ἔφθασε μὲ τὰς Νύμφας του καὶ μὲ τὰ θέλητρα του.

Πέραν ἀκόμη τὸ λιτὸν λιβαδάκι ἔχει ἀφήσει καὶ αὐτὸ τὴν αἰωνίαν του συστολίην, καὶ ὡσάν νὰ πανηγυρίζῃ, ἔχει στολισθῆ μὲ τὰ ὠραιότερα χρώματα τῶν λουλουδιῶν του, μὲ τὸ παρθενικὸν χρῶμα τῆς μαργαρίτας, μὲ τὸ αἰδήμιον τῆς ἀνεμόνης, μὲ τὸ βελουδινὸν τοῦ κρίνου, ἐνῶ ὁ μικρὸς χεῖμαρρος κυλῖει καὶ αὐτὸς τὰ νερά του κάτω, κοντὰ εἰς τὰς ρίζας τῶν δένδρων, τῶν θάμνων καὶ τῶν λουλουδιῶν, διὰ νὰ τοὺς δώσῃ τοὺς χυμούς, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θ' ἀντλήσουν τὴν ὠραιότητα τῆς πορφύρας των καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν εὐωδιῶν των.

Καὶ ἡ ἀρμονία, ἡ θαυμασία αὐτὴ ἀρμονία

τοῦ ἔαρος, ἀπλόνεται πανταχοῦ, διὰ νὰ δυναμώσῃ τὰ ὄντα ποῦ ζοῦν εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Ζωῆς, εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Φύσεως.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ ὠραῖον περιβάλλον, τὸ ὁποῖον πανηγυρίζει καὶ τελεῖ τοὺς ἀθώους ἠμεναίους του, δὲν πρέπει ν' ἀκουσθῆ καμμία παράτονος φωνή, τίποτε, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ συντελῆ εἰς τὴν ἀρμονίαν, ἢ ὁποῖα βασιλεύει.

Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος, αὐτὸς ἀκριβῶς ὁ ὁποῖος ἔπρεπε νὰ δίδῃ τὸ σύνθημα τῆς εὐγενοῦς χαρᾶς καὶ τῆς γενικῆς πανηγύρεως, αὐτὸς μόνος ἀποτελεῖ τὴν φοβερωτέραν παραφρονίαν, μέσα εἰς τὴν γλυκεῖαν ἀρμονίαν τῆς χαρᾶς, αὐτὸς παρουσιάζει τὴν μεγαλειτέραν κηλίδα ἐπάνω εἰς τὴν παρθενικὴν σινδόνα τῆς ἀγάπης.

Ἀσχημίζει τὴν ὠραιότητα τῶν ἀγρῶν μὲ τὸ βίανασσον ἔργον τῆς καταστροφῆς καὶ καλύπτει μὲ τὰς σιμογάς του τὴν λιγυρὰν φωνὴν τῆς ἀηδόνος. Ἐνῶ τὰ πάντα γύρω του πανηγυρίζουν, αὐτὸς μόνος συνοφρουοῦται, καὶ ἐνῶ τὰ πάντα ψάλλουσι τὸν αἰώνιον ὕμνον τῆς ζωῆς, αὐτὸς ὑπηρετεῖ εἰς τὴν καταστροφήν, εἰς τὸν θάνατον.

Δὲν βλέπει γύρω του τὴν χαρὰν, ἢ ὁποῖα βασιλεύει, δὲν ἀκούει τὸ ἄσμα, τὸ ὁποῖον ἀντηχεῖ, οὔτε τὴν φωνὴν, ἢ ὁποῖα ἀπὸ τὰ βάθη τῆς φύσεως πρὸς αὐτὸν ἀπευθύνεται καὶ τοῦ λέγει:

— Ἄνθρωπε, ἔχεις παραγνωρίσει τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἐγεννήθης ἐδῶ. Ἐπίστευσε, ὅτι ἡ θλίψις πρέπει νὰ εἶναι τὸ σύμβολόν σου καὶ ὁ ἀγὼν ἡ μόνη σου φροντίς· ἀπατάσαι. Ἐφαντάσθης ὅτι εἰς τὴν καταστροφικὴν ἰσχὺν κείται ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ εὐτυχία εἰς τοὺς δολίους ὑπολογισμούς σου. Ἀπέβαλες τὴν ἀπλότητα ἀπὸ τὴν ψυχὴν σου, τὴν ὁποῖαν ἀπεγύμνωσε ἀπὸ τὰς ὠραιότητάς ἀρετάς διὰ τοῦ φθόνου σου, ὡς τοὺς ἀγροὺς ἀπὸ τὰ ὠραιότερά των λουλουδία διὰ τοῦ ἀματός σου. Στρέψε τὰ μάτια σου γύρω καὶ ἰδέ. Τὰ πάντα περὶ σὲ πανηγυρίζουν, τὰ πάντα τονίζουν ἄσμα εἰς τὴν Ζωὴν· διατί

ζητεῖς ν' ἀποτελῆς τὴν μόνην ἐξαίρεσιν; Ἐλα λοιπὸν σήμερον τὴν ἡμέραν τῶν ἠμεναίων, πλῆνε τὰς αἱματομένους σου χεῖρας εἰς τὸ καθαρὸν νερὸν τοῦ ποταμίσκου, σκόλισε τὸ σκιερὸν σου μέτωπον μὲ τὰ χαρωπὰ λουλουδία τῆς ἀγνότητος καὶ τὴν ψυχὴν σου ἀναγέννησε μέσα εἰς τὰ ζωογόνα τῆς Στυγὸς νόματα, εἰς τὰ νόματα τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Ἐυγενείας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ἐξέλθῃς ἀνώτερος, ὠραιότερος, εὐτυχής. Ἀπέβαλε τὸ πένθος ἀπὸ τὴν ψυχὴν σου καὶ ἔλα καὶ σὺ νὰ μέορτάσης μαζί μας . . .

Αὐτὰ φωνάζει εἰς τὸν ἄνθρωπον τὸ γλυκύτατον ἔαρ μὲ τὰ ἀνθη του, τὰς ἀρμονίας του καὶ τοὺς ἔρωτάς του.

Εἶθε εἰς αὐτὴν τὴν πρόσκλησιν ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴ κοφρεύσῃ καὶ πάλιν, καὶ νὰ ριφθῆ ἀγνός εἰς τὴν χαρὰν, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν μόνος του ἐξώρισεν τὸν ἑαυτὸν του . . .

Θ. Κ. Μ.

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΑ ΛΟΓΛΟΓΑΙΑ

Ἐστὴς καρδίᾳς τὸ περιβόλι
ὄσ' ἀν λευκόφτερα ἀγγελοῦδια,
τῆς ἀγάπης μας ἀνθήσαν
τὰ περήφανα λουλουδία.

Κόψε τα, μικρὴ μου, τώρα
καὶ γλυκὰ γλυκὰ μωρέσου,
κόψε τα γιὰ νὰ στολίσῃς
τὸ πανώρηο μέτωπό σου.

Κι' ἂν ἡ μοῖρά μου θελήσῃ
σ' ἄλλον κόσμον νὰ μὲ πάρῃ
ἀρὶν σκορπίσῃς τῶν ματιῶν σου
τὸ χρυσὸ μαργαριτάρι,

Ἐλα, ἀγάπη μου, ἐστὸ μνῆμα
μοναχὴ καὶ μὲ τραγουδία
τὸ σταυρὸ στεφάνωσέ μου
μὲ τὰ ἀτίμητα λουλουδία.

ΣΤ. Γ. ΣΠΗΡΑΝΤΖΑΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ

Οί τελευταίοι καταστρεπτικοί σεισμοί της Ζακύνθου και της Κεφαλληνίας ἐγέννησαν πάλιν τὸ πρόβλημα τῆς προβλέψεως τῶν σεισμῶν.

Διὰ τὴν ἀπαντήσωμεν λογικῶς, δεόν νὰ κάμωμεν μίαν προδικαστικὴν διάκρισιν: Πρόκειται νὰ προβλέψωμεν τοὺς σεισμοὺς ἐκ τῶν προτέρων, λεπτά τινα ἢ μᾶλλον δευτερόλεπτά τινα; Ἄλλαις λέξεσι, τὰ φαινόμενα ταῦτα ἀκολουθοῦνται ὑπ' ἀμέσων προδρόμων ἀρκετὰ εὐκρινῶν, διὰ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν προειδοποιήσιν τοῦ ἐπιχειμένου κινδύνου μετ' ἀσφαλείας τινός; Ἐνταῦθα δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν καταφατικῶς.

Ἡ ἀπόδειξις ὅτι αἱ σεισμικαὶ κινήσεις ἀκολουθοῦνται γενικῶς ἐκ συμπτωμάτων προειδοποιητικῶν, εἶναι ὅτι τὰ περισσότερα τῶν ζώων, ὡς μάλιστα πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων τὸ προαισθάνονται, πράγμα, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ἐξηγηθῆ ἀλλῶς, παρὰ διὰ φυσιολογικῆς ταραχῆς, ὀφειλομένης κατὰ τὴν διάδοσιν τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάνσεων, τῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τῆς σεισμικῆς ἐστίας κατὰ τὴν περίοδον τοῦ σχηματισμοῦ ἢ τῆς παρασκευῆς τῆς δονήσεως.

Πράγματι, αἱ ἠλεκτρομαγνητικαὶ αὗται κυμάνσεις δὲν εἶναι ὅλως μῦθοι, καθότι ὁ καθηγητὴς Mascioni ἀπέδειξε πρὸ μικροῦ ὅτι αἱ ἀμφιρρεπεῖς συσσωρεύσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας γεννῶνται αἱ κυμάνσεις, ἀποτελοῦν τὴν πρώτην φάσιν τοῦ σεισμοῦ καὶ ἐνεργοῦν ἐπὶ τῶν μυῶν καὶ τῶν νεύρων μερικῶν ὑπάρξεων κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον, ὅπως τὰ ρεύματα ἐπαγωγῆς.

Ἐκεῖνο, ὅπερ μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερο, εἶναι νὰ μάθωμεν ἐὰν εἶναι δυνατόν νὰ προῶδωμεν τὰ συμδάντα τοῦ εἶδους τούτου, λίαν συχνὰς προξενούντα καταστροφάς, πρὸ ἐτῶν, πρὸ μηνῶν, πρὸ ἐβδομάδων, πρὸ ἡμερῶν, ἔστω καὶ ὥρων τινῶν. Φαίνεται, ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατόν. Εἰς τῶν διακεκριμένων ἀστρονόμων, ὁ ἀββᾶς Moreux, διευθυντὴς τοῦ ἐν Γαλλίᾳ ἀστεροσκοπεῖου Bourges, τὸ διαβεβαίωσεν μετ' ἄλλων πολλῶν, καὶ μάλιστα μετὰ περισσοτέρας ἀκριθείας καὶ ἰσχυρισμοῦ παρὰ πᾶς τις ἐκ τῶν προκατόχων του, εἰς ἓν σύγγραμμά του ἐπιγραφόμενον: «Οἱ σεισμοί, αἱ αἰτίαι τῶν, πῶς νὰ προφυλαχθῶμεν».

Διὰ νὰ φθάσῃ εἰς ἓν συμπέρασμα, διηγεῖται τὴν ἱστορίαν τῆς Γῆς, τὸ παρελθόν τῆς, τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς διάπλασιν καὶ ἀφορᾷ ἐξέτασιν ὅλας τὰς αἰτίας τῶν σεισμῶν, ἔρχεται εἰς τὸ πρόβλημα τῆς προβλέψεως τῶν σεισμῶν καὶ τῶν σχέσεών των μετὰ τῆς καταστάσεως τοῦ ἡλίου.

Ἐξήγησε νὰ μάθῃ ἐὰν ὑπάρχῃ σχέσις τις μετὰ τῶν μεγάλων περιόδων τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας καὶ τῶν περιόδων τῶν σεισμῶν καὶ τῶν ἠφαιστειῶν. Ἡ σχέσις αὕτη διὰ τὰ ἠφαιστεια εἶναι βεβαία.

Ἐὰν ἐνώσωμεν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ διαγράμματος τὴν καμπύλην τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, ἀφ' ἧς μελετῶμεν τακτικῶς τὸν ἥλιον, δηλ. ἀπὸ τοῦ 1610, τὴν καμπύλην τῶν μεταβολῶν τῆς πυξίδος καὶ τὴν καμπύλην τῆς ἐπαναληπτικότητος τῶν ἠφαιστειῶν ἐκρήξεων, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς:

1) Ὅτι ὑπάρχει ἀκριθῆς τις σχέσις μετὰ τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας καὶ τῶν παρεκκλίσεων τῆς μαγνητικῆς βελόνης.

2) Ὅτι, ἐνῶ ὑπάρχει συνάντησις μετὰ τῶν δύο καμπυλῶν, τὸ φαινόμενον τῶν ἐκρήξεων παρουσιάζει ἀντίθετον πορείαν καὶ

3) Ὅτι τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ὁ ἥλιος εὐρίσκειται εἰς τὴν μεγαλειτέραν αὐτοῦ ἐνέργειαν, αἱ ἐκρήξεις εἶναι ἐν ἐλαττώσει, καὶ ἀντιστρόφως.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς σεισμοὺς, φαίνεται, ὅτι καὶ διὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο ὑπάρχει εἰς καταφανῆς νόμος. Συνήθως οἱ σεισμοὶ γίνονται κατὰ τὰς στιγμὰς, καθ' ἃς ἡ ἡλιακὴ ἐνέργεια ἀλλάζει διεύθυνσιν, εἴτε αὐξάνει, εἴτε ἐλαττοῦται.

Κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, εἰς τὸ τέλος τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου καὶ κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔτος, οἱ σεισμοὶ παρουσιάζουν τὸ ἀνώτερον τῆς ἐπαναλήψεως καὶ τῆς ἐντάσεως. Πρακτικῶς τοῦτο παρατηροῦμεν, ἐὰν ἀκολουθήσωμεν μὲ συνεχῆ ἐξέτασιν τὴν κατάστασιν τοῦ ἡλίου.

Ὁ ἀββᾶς Moreux, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐκρήξεων τῆς Μαρτινίκας, ἀπέδειξε ὅτι ὑπάρχει στενὴ τις σχέσις μετὰ τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας καὶ παντὸς φαινομένου ἐνδογενούς μετεωρολογίας, ἤτοι ἐκρήξεων ἀερίου (grisou), ἀνώμαλα ἠλεκτρικὰ ρεύματα, σεισμικὰς δονήσεις, ἐκρήξεις κλπ.

Οἱ ἀστρονόμοι, στηριζόμενοι ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου, ἠδυνήθησαν νὰ προῶδωσι πολλοὺς σεισμοὺς, ὡς τὸν σεισμόν τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, τῆς Μεσσηνίας καὶ ἄλλους.

Μία φάσις ἐσωτερικῆς ἐνεργείας ὀφείλει νὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὸ 1912, καὶ οἱ σεισμοὶ θὰ συγκεντρωθοῦν περίξ τοῦ ἔτους τούτου, ἐλαχίστης ἡλιακῆς ἐνεργείας. Αἱ σεισμικαὶ αὗται δονήσεις ἤρξαντο ἤδη καὶ εἰς πλείστας ἕσας χώρας νὰ προξενοῦν ἀνησυχίας εἰς τοὺς κατοίκους. Μέρη τινά, ὀλίγον ὑποκαίμενα εἰς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν φαινομένων, φαίνονται ὅτι ἰδιαιτέρως δοκιμάζονται.

Μένει νὰ ἐξηγήσωμεν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὁ ἥλιος ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ γήινου φλοιοῦ, καὶ νὰ εἰπωμεν ποῖαι σχέσεις ὑπάρχουν μετὰ τῶν φαινομένων τούτων καὶ τῆς ζωῆς τοῦ κεντρικοῦ μας ἀστέρος, τοῦ ἡλίου. Ἀφίνοντες κατὰ μέρος πᾶσαν ἄλλην θεωρίαν, θὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει τὴν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ.

Αἱ στατιστικαὶ ἀποδείκνυσαν ὅτι οἱ σεισμοὶ εἶναι πολυπληθέστεροι κατὰ τὸν χειμῶνα, παρὰ τὸ θέρος· ἐπίσης περισσοτέρας δονήσεις ἐγγράφουν τὴν νύκτα, παρὰ τὴν ἡμέραν, καὶ τὸ πρωί, παρὰ τὸ ἑσπέρας. Ἐξ ὅλων λοιπὸν τῶν φαινομένων, ἅτινα συμπίπτουν καλλίτερον μὲ τὴν περιοδικὴν διανομὴν τῶν σεισμῶν, ὁ ἀββᾶς Moreux ἀπέδειξε, ὅτι ὁ ἀτμοσφαιρικὸς ἠλεκτρισμὸς κατέχει τὴν πρώτην θέσιν. Ὁ ἠλεκτρισμὸς χρησιμεύει ὡς διάμεσον μετὰ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν σεισμικῶν ταραχῶν, ἢ ὅπερ τὸ ἴδιον, μετὰ τοῦ ἡλίου καὶ τῶν συστολῶν τῆς Γῆς.

Ὅσον παράδοξος καὶ ἀνφανῆ ἡ διαβεβαίωσις αὕτη, ἐρχόμεθα νὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι

ἐπιστημονικῶς δυνάμεθα νὰ τὸ ὑποστηρίξωμεν. Ὁλος ὁ κόσμος γνωρίζει τὴν ἐν τῇ Φυσικῇ Λουγδορικῇν λάγνηνον. Ἐπὶ τῆς Γῆς ἡ ἀτμοσφαιρα παίζει τὸν ρόλον τοῦ ἐκ κασσιτέρου πετάλου, ὁ γήινος φλοιὸς ἀντικαθιστᾷ τὴν ὕαλον τῆς λαγγίνου καὶ ὁ ἐσωτερικὸς ὄπισθός ἀντικαθιστᾷ λίαν καλῶς τὸν ὑγρὸν καὶ ἀέριον πυρῆνα, πρὸ πάντων ἐκ μεταλλικῶν οὐσιῶν ἐσχηματισμένον.

Ἐὰν ἡ ἐκ τοῦ ἡλίου ἐκπεμπομένη συσσώρευσις αὐξάνῃ εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν, θὰ ἔχωμεν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τάσιν πρὸς διαστολὴν καὶ ὅλος ὁ φλοιὸς θὰ κρατῆται ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀντὶ νὰ στηρίζηται ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ πυρῆνος· ἐπομένως διακοπὴ τῶν σεισμῶν. Ἀκριθῶς παρατηροῦμεν, ὅτι οἱ σεισμοὶ εἶναι ἀσθενεῖς, ἢ δὲν ὑπάρχουν κατὰ τὸ θέρος καὶ μετὰ μεσημβρίαν, στιγμὰς ἀκριθῶς (μεγάλων συσσωρεύσεων ἠλεκτρικῶν.

Ἀντιστρόφως δέ, ὅτε ὁ ἠλεκτρισμὸς ἐλαττοῦται κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ὑπάρχει τάσις πρὸς συστολὴν ἐκ μέρους τοῦ φλοιοῦ· οὐδὲν τι συγκρατεῖ πλέον τὸ βαρῦνον τοῦτο στρώμα ὑπεράνω τοῦ πυρῆνος, ἐξωθεν προκύπτουν φαινόμενα καθιζήσεως καὶ καταπτώσεως, καὶ ἐπομένως σεισμοί.

Εἰς τὰς μεταβολὰς καὶ ἀλλοιούσεις τῆς ἡλιακῆς ἐνεργείας ἀποδίδει ὅθεν ὁ ἀββᾶς Moreux τὰς μετατροπὰς τῆς ἐσωτερικῆς μετεωρολογίας τῆς Γῆς, ἐξηγῶν διὰ τῆς περιοδικότητος αὐτῶν τὴν περιοδικότητα ἐκείνην. Πᾶς, ὅστις ἠθέληεν εἶναι καλῶς πληροφορημένος ἐπὶ παντὸς ὅ,τι γίνεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡλίου, θὰ ἠδύνατο, μὲ καιρὸν καὶ ὑπομονήν, νὰ συγκεντρώσῃ ἀρκετὰς ἀποδείξεις· διὰ νὰ προῶδῃ τοὺς σεισμοὺς μετ' ἀρκετῆς βεβαιότητος, ὅπως προβλέπουν τὰς ἐκλείψεις.

Δὲν εὐρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀναμφισβητικῶς καὶ πολλὰ ἀκόμη μέρη θὰ ὑποστοῦν τὴν τύχην τῆς Ζακύνθου καὶ τῆς Κεφαλληνίας, πρὶν ἀκόμη ἢ παράδοξος αὕτη ἐπιστήμη ἰδρυθῆ τελειωτικῶς ἐπὶ ἀναμφισβητήτων βάσεων. Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ἀπὸ σήμερον τὸ ἔχνος παρακολουθεῖται καὶ πρέπει νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι μετ' ἀκριθείας πλείσται προφητεῖαι τοῦ ἀββᾶ Moreux ἐπραγματοποιήθησαν τῶντι κατὰ τὴν προρηθῆσαν ἡμέραν.

Πάντα ταῦτα θ' ἀντιτείνῃ τις ὅτι δὲν ἔχουν ἢ πλατωνικὸν ἐνδιαφέρον, ἐπειδὴ καὶ ἐὰν ἀκόμη προῶδωμεν μετὰ βεβαιότητος τοὺς σεισμοὺς, θὰ εἴμεθα ὅμως ἀνίσχυροι νὰ τοὺς προλάβωμεν καὶ νὰ μετριάσωμεν τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματά των.

Κατὰ τοῦτο ὅμως δὲν συμφωνεῖ ὁ δ' ἀσχημὸς ἀστρονόμος, ὅστις, τὸναντίον, δι' ἰσχυρίζεται ὅτι, χάρις εἰς μερικὰς προφυλάξεις, παραδείγματος χάριν εἰς νουεχῆ ἐκλογὴν τῆς τοποθεσίας καὶ τῶν ὕλικῶν τῶν κατοικιῶν, εἰς τρόπον πρακτικὸν τῆς κατασκευῆς αὐτῶν κλπ., θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐλαττώσωμεν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὰς συνεπείας τῆς καταστρεπτικῆς μάστιγος.

Σ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
μηχανικὸς μεταλλείων.

Sauvedent

Η ΚΕΡΚΥΡΑΙΑ ΚΟΡΗ

Μυθιστορία εκ του Γαλλικού

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ Ν. ΣΑΡΑΔΟΥ

(συνέχεια από σελίδος 1281)

Έν τούτοις, παρ' όλην την άπλότητα της περιβολής της, ή Μυρτώ έφείλκεσεν από του πρώτου διαλείμματος την προσοχήν όλων, και αί διόπτραι έστράφησαν προς αυτήν. Οί θαμώνες του θεάτρου διηρωτώντο ποία να είναι άρα γε εκείνη, προς ήν ή κ. Μιρβίλ, θεία του κ. Λώρη, παρεχώρησε τό θεωρείόν της μετά τόσης προθυμίας.

— Την γνωρίζεις έσύ; ήρώτησε τον άδελφόν της, βαρώνον Άστερ, ή κ. Άβρίλ, ήτις την είχε παρατηρήσει και αύτη εκ των πρώτων.

— Την γνωρίζω, απήντησεν ό βαρώνος, είναι μία Έλληνοπούλα, την όποίαν ό κ. Λώρης έπάρειυσεν εις τά νερά της Κερκύρας.

— Παρατήρησε, με τί μάτια την κυττάζει!

— Πράγματι, φαίνεται γνωρίζονται καλά! Την οδηγεί ήδη καθ' εκάστην εις τά θέατρα. Χθές ήσαν εις την Γαλλικήν Κωμωδίαν, όπου, φαίνεται, ηύχαριστήθησαν πολύ είναι μανιώδης διά τό θέατρον. Την συνήντησα πρό έτους εις την Ένετίαν, και παρ' όλον τό ήμιάγειον ύφος, τό όποιον είχε τότε, υπέσχετο πολλά.

— Και έτήρησε την υπόσχεσίν της! προσέθηκεν ή κ. Άβρίλ, είναι πράγματι θαυμασία, με αυτό τό λεπτόν περιστήθιον, τό όποιον άναδεικνύει όλην την γλαφυρότητα και εύκαμψίαν του σώματός της.

— Και πού την κούπτει, και δέν φαίνεται ποτε; είπε μία φίλη της βαρώνης, ήτις δέν ήγάπα πολύ την νεότητα των άλλων.

— Η προς αυτήν συμπεριφορά του κ. Λώρη, τό γε νύν, είναι πλέον ή άφογος, είπεν ή βαρώνη Άβρίλ. Την εισήγαγεν εις την Μονήν της Αναλήψεως, ένθα εκπαιδεύεται άρίστως. Άργότερον θα ίδωσιν! Άλλ' αυτό δέν ένδιαφέρει ή αυτόν . . . και εκείνην.

— Άλλά, πόθεν γνωρίζεις όλας αυτές τάς λεπτομερείας; ήρώτησεν ό βαρώνος την άδελφήν του, χωρίς να προσπαθήση ποσώς να κρύψη τό ένδιαφέρον αυτού.

— Από την Σουζάνα, την κόρη μου, ήτις, όπως γνωρίζεις, είναι έν τη αύτη Μονή, και ήτις άγαπή ύπερμέτρως τό όραιον τούτο πλάσμα. Όνομάζεται Μυρτώ Άντωνιάδου, είναι ή καθ' έξοχήν εύνοουμένη της Αναλήψεως την όνομάζουσιν «ή μικρά ήγεμονίς», και όλαι την λατρεύουσι, και πρό πάντων ή κόρη μου. Να προσπαθήσωμεν να την ίδωμεν εκ του πλησίον κατά την έξοδον. Δέν βλέπει τις συχνά άριστουργηματικά ως αυτό.

Η επιθυμία των δέν ίκανοποιήθη. Ο κ. Λώρης, όπως υπεκφύγη τον συνωστισμόν της έξόδου, άνεχώρησε πρό του τέλους της παραστάσεως, και όσοι έλογάριαζον να την ίδωσι κατερχομένην την εύρειαν κλίμακα με τάς εκ λευκού μαρμάρου βαθμίδας της και τάς έξ όνυχος κινγκλίδας της, ήπατήθησαν οίκτρωσ. Έξηφανίσθη, ώσει ώρατος δύων άστήρ. Ούδεις την έπανεΐδεν. Αναμιβόλωσ θα ηύχαριστήθη εκ της άναμνήσεως, ήν αφήκεν εις τάς ψυχάς των ιδόντων αυτήν την έσπεραν εκείνην, διά πρώτην φοράν, και οίτινες ούδέποτε θα έλησμόνουσ την δίκην άναγλύφου ώραίαν κατατομήν αυτής.

— Εις την Μονήν της Αναλήψεως ύπάρχει λοιπόν μία φίλη της Σουζάνας, έλεγε καθ' έαυτόν ό βαρώνος Άστερ, όστις δέν έδέχθη την έν τψ αυτοκινήτω υπό της άδελφής του προσφερθείσαν αυτώ θέσιν, και επανέκαμψε πεζή εις τό έγαρόν του.

Την επομένην της έσπερίδος ταύτης, ήτις τοσοϋτον μοιραίως θα επιδράση επί του μέλλοντος της νεαρής κηδεμονευομένης του, ό κ. Λώρης ώδήγησεν αυτήν εις την Μονήν. Παρά τάς γενναίας αυτής προσπαθείας, ή Μυρτώ δέν κατώρθωσε ν' αποτινάξη την μελαγχολίαν, ήτις κυριεύει τάς μαθητείας και τους μαθητάς, όταν μετά τάς διακοπάς επιστρέφουσιν εις τό Σχολείον. Η ύποδοχή, ήτις τη έγένετο έν τη Μονή, έν ή έωρτάσθη ή επάνοδος της και ή εύχαρίστησις, ήν και αύτη έδοκίμαζεν, έν μέσφ του μικροκόσμου εκείνου, του τοσοϋτον συμπαιθητικού και καλού, την έβοήθησεν όπως παρηγορηθη δι' αποχωρισμόν τοσοϋτον σκληρόν.

Μετά τινας ήμέρας από της εις την Μονήν επιστροφής της Μυρτώσ, ή κ. Μοριώ, έλθοϋσα προς έπίσκεψιν του νεαρού συνθέτου, τψ έλεγε κατά την στιγμήν του αποχωρισμού :

— Παράδοξον, φίλε μου, ούδέποτε μοι λέγετέ τι περί της ώραίας προστατευομένης σας.

— Διότι ακριβώς δέν έχω ούδέν τι τό ένδιαφέρον ίνα σάς τό είπώ.

— Και όμως αυτό δέν είναι ή ιδέα του κόσμου όλου!

— Ο κόσμος όλος ήμπορεί ν' ασχοληται δι' εκείνην, ήτις δέν φροντίζει διά κανένα. Είναι εις την Μονήν, ως σάς είπον, εργάζεται πολύ, ίνα κερδήση τον καιρόν, τον όποιον έχει χάσει.

— Άδικος κόπος, είπεν ή κ. Μοριώ μετά ποιās τινος ειρωνείας. Είναι άρκετά ώραία, λέγουν, και δέν έχει ανάγκην να γνωρίζη τίποτε. Δέν ζητοϋσι πολλά πράγματα από τις ώραίας γυναίκας, ως αύτην.

— Δέν ήξεύρω, είπεν απαθώς, τι έννοείτε με τό : «ώραίας γυναίκας ως αύτην». Άλλά σάς διαβεβαιώ ότι ή δεσποινίς Άντωνιάδου είναι κόρη καλής μητρός. Η οικογένειά της είναι πτωχή, αλλά παροιμιωδώς τιμία, και ότι ή νεαρά αύτη κόρη θα δύναται να βαδίξη παρά τό πλευρόν πάσης όμαιμόνός της, χωρίς να φορηθη ούδέν, οϋτε εκ του συγχρωτισμού, οϋτε εκ του παραλληλισμού.

— Δέν άμφιβάλλω, άφοϋ τό επικυρώνετε μετά τοσαύτης πεποιθήσεως, είπεν ή κ. Μοριώ, κομβώνουσα τά χειρόκτιά της.

Η ύπόθεσις αύτη της συνομιλίας, και μάλιστα ό τρόπος, καθ' όν ή συνομιλία αύτη διεξήχθη, δέν ήτο δυνατόν να εύχαριστήση πολύ τον κηδεμόνα της Μυρτώσ. Άλλ' ή κ. Μοριώ, θέσασα επί του τάπητος τό ζήτημα τούτο, ήγνόει να μη τό εγκαταλείψη πριν ή εξουχίση αυτό.

— Δέν συνειθίζω, επανέλαβεν εκείνη, ούδέ προτίθεμαι ν' αναμυθώ εις τάς ύποθέσεις σας άπρεπώς και άνησυχητικώς . . . Άφ' έτέρου ή σωφροσύνη . . . ή αξιέπαινος ίσως . . . την όποίαν επέδειξα πρό πολλού καιροϋ, δέν σάς επιτρέπει ν' άμφιβάλλετε περί τούτου . . . Σάς θεωρώ άρκετά ίπποτικόν, ώστε δέν δύναμαι να πιστεύσω, ότι θα είναι δυνατόν να με γελοιοποιήσητε πρό των όφθαλμών σας, διότι είσθε έλεύθερος και θα είσθε άσύγνωστος . . . Άλλά γνωρίζετε την μοχηθρίαν του κόσμου, και δέν θα σάς εκπλήξω αν σάς όμολογήσω, ότι πολλά καιά φίλαι μου μοι κάμουν μερικους ύπαινιγμούς, άρκετά κεκαλυμμένους, αλλά και άρκετά δηκτικούς. Πρός τούτοις δέν εκτίθεμαι έγώ μόνη εις την ύπόθεσιν ταύτην, και νομίζω ότι έχω δικαίωμα να γνωρίζω ό,τι σάς άφορᾷ . . . Και νομίζω, φίλε μου, ότι ήτο άνωφελές τουλάχιστον να θέσητε επί της ράχεις τό φορτίον τούτο. Οϋτε ή ήλικία σας, οϋτε ή θέσις σας . . . οϋτε ή προς με συμπάθειά σας, σάς επέτρεπε τούτο.

— Τό φορτίον, ως λέγετε, είναι τοσοϋτον έλαφρόν, ώστε δέν με κουράζει, είπεν ό κ. Λώρης, ψυχρότερος ή όσον θα επεθύμει να φαίνηται.

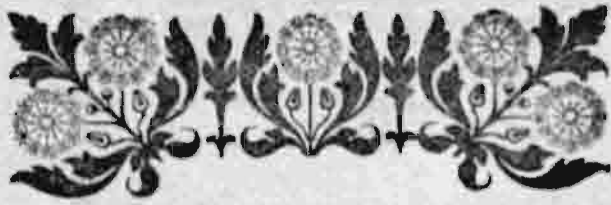
— Έάν δέν τό αισθάνεσθε σήμερα, θα τό αισθανθήτε άργότερον.

— Τούτο, δυνατόν! Άλλά δέν συνειθίζω να διαβλέπω τό κακόν τοσοϋτον μακρόθεν . . . Πράξατε και ύμεις ως έγώ, σάς ίκετεύω, και αν εύρίσκετε ήδύτητά τινα έν τψ ένεστώπϊ, μη την δηλητηριάζετε με τους χεμαιρικούς φόβους του μέλλοντος, οϋτινος τό παρελθόν σας όμιλει εύγλωττως. Έπραξα μέχρι τούδε τί, ως εκ του όποιου ν' αξίζω να στερηθώ της έμπιστοσύνης σας;

— Ω! Η έμπιστοσύνη, είπεν ή κ. Μοριώ με ένθουσιασμόν, ξένον όλως προς την συνήθη απάθειάν της, ή έμπιστοσύνη είναι κάτι τι, τό όποιον δέν επιβάλλεται . . . και ύμεις την εκουρελιάσατε δι' έμέ!

(άκολουθεί)

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΓΛΟΣΚΩΤΙΚΗΝ

OCTAVE MIRBEAU

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΚΥΛΟΥ

(Διήγημα)

Γολιάθ τὸν ἐφώναζαν.

Γολιάθ αὐτός!... Ὁ φαρόσκυλος! Μὰ εἶνε νὰ γελάς... Νὰ κλαῖς, μάλλον, σὰν τὸν ἐβλεπες. Λιγνός, κιτριναρής, κακομούτσουτος, μὲ μιά σουβλερὴ μύτη, μὲ κοντὰ αὐτιά, ματωμένα πάντα, μὲ μιά οὐρὰ μαδημένη, κολλημένη στὰ πσινά του.

Τὸ καλο αἶρι ὁ Γολιάθ στὴ χωράφια ἐφύλαγε τῆς ἀγελάδας, ἔτρεχε πίσω ἀπ' τ' ἀμάξια, στὸ μεγάλο δρόμο, ἐγαύγιζεν ἀνθρώπους καὶ ζῶα, καὶ πάντα, ὁ κακομοῖρης ἔδεχτο ἀλύπητα λακτίσματα καὶ πετροβολισμούς...

Ἡ μεγαλύτερα του χαρὰ ἦτο νὰ ξετρυπῶν ἄγριος, μέσα στῆς καλαμιάς, καὶ νὰ τὸν κυνηγῆ ἀγοιμένος, ἀνάμεσα στοὺς φραγμούς, στὸ παραποτάμι, στὰ χανδάκια, νὰ πηδῆ θεώρατα πηδήματα καὶ νὰ γυρνᾷ πίσω λαχανιασμένος, ἰδρωμένος, μὲ τὴν γλῶσσα κρεμασμένη.

Τὸν χειμῶνα, τὸν καιρὸ ποὺ τὰ ζῶα ἐκλείοντο στὸ σταύλο, στὰ ζεστά, ὁ Γολιάθ τὰ φύλαγε ἀπ' ἔξω, στὴν «κατοικία» του. Ἡ «κατοικία» του ἦτο ἓνα παμπάλαιο βαρέλι, χωρὶς ἀχυρο. Ἐκεῖ μέσα ἦτο μέρα-νύχτα ξεπλωμένος καὶ δὸς τοῦ ὕπνου. Γιὰ τροφή του ἐβάζεν ὁ κύριος του σ' ἓνα πιασμένο πινακί, ὅ,τι ἦτο ἀπ' τὸ τραπέζι του γιὰ πέταμα, ἢ ἔρριπτε κανένα κόκκαλο. Καὶ τὸ νερὸ ποὺ ἔβρινε βρώμικο κι' αὐτό.

Μὰ μὲ ὅλη τὴ κακοπέρασι, πιστὸ σκυλί ὁ Γολιάθ. Μόλις ἐβλεπε κανένα ποὺ δὲν ἐγνώριζε νὰ πλησιάζῃ τὴν μονδρα, ἐανάζετο στὰ πόδια, ὠρμούσε ὡς ποὺ ἐφθάνεν ἡ ἀλυσιδα του, ἐγαύγιζε δυνατά, ἔδειχνε τὰ μυτερά του δόντια.

Καὶ ἄλλα εἶχε καθήκοντα: Συνώδευε στὰ πανηγύρια τὸν κύριόν του τὸν καιρὸ ποὺ ἠθελε νὰ πουλήσῃ μοσχάρι, ν' ἀγοράσῃ γουρουνόπουλο ἢ νὰ καταβῆ στὴ πόλι.

Μὲ λίγα λόγια, πιστὸ σκυλί ὁ Γολιάθ, σκυλί μὲ καρδιά, ἀλλὰ καὶ ἀπορριχμένο σκυλί, κακομοῖρισμένο ζῶο.

Μιά φορά, ἓνα βράδυ, γυροῦσε μὲ τὸν κύριόν του ἀπ' ἓνα πανηγύρι μακρινό. Ὁ κύριός του σταμάτησε στὸ καπηλειὸ τοῦ χωριοῦ νὰ «τραβήξῃ μιὰ». Ὁ Γολιάθ πείνασε. Κυττάζει ἀπ' ἔδω-ἀπ' ἐκεῖ, νὰ εὕρῃ κατ' ἕνα τίποτε. Στὸ καπηλειὸ τὸν κλοτσούσαν. Θύμωσε καὶ ρίχνεται ἔξω, ζητώντας τροφή. Φεύγει μακριά... Νὰ ἓνα κόκκαλο. Κάθεται ὁ καλὸς σου καὶ τὸ ροκανίζει... Ἐπιστρέφει φοβισμένος στὸ καπηλειό. Ὁ κύριός του εἶχε φύγει. Δυὸ χωρικοί, μισομειθυμένοι, τὸν ὑποδέχονται μὲ κλωτσιές:

— Ἐξῶ, κοπρόσκυλο, π' ἀνάθεμά σε!

Ὁ Γολιάθ μόλις σώζεται. Φεύγει κι' ἀκόμα φεύγει...

Τὸ χωριὸ ἦτο ἐπάνω σ' ἓνα σταυροδρόμι. Ἐξῆ δρόμοι γύρω του. Ποιὸ δρόμο νὰ πάρῃ; Τὸ δυστυχισμένο ζῶο ἄρχισε νὰ σκέπτεται. Τάτισσε τ' αὐτιά του γιὰ ν' ἀκούῃ κανένα θόρυβο βημάτων γνωστών του, μύμισε τὸ ἔδαφος, στρέφει ἀπ' ἔδω, γυρνᾷ ἀπ' ἐκεῖ τίποτε. Ἀναστενάζει. Μεγάλο κακὸ αὐτὸ ποὺ ἔπαθε. Ἀρχίζει τὸ τρεχίδ. Μὰ σταματᾷ σὲ λίγο ἀνήσυχτο. Βαδίζει τώρα σιγά, μυρίζει πάλι τὸ χῶμα, μυρίζει τὸν ἀέρα, τοὺς θάμνους.

Νύκτωσε. Δεξιά, ἀριστερά τὰ χωράφια χάνουν νὰ σκοτάδι. Κουράσθηκε τὸ ζῶο. Στέκεται, κάθεται στὰ πσινά του πόδια, τεντώνει τὸν λαιμὸ του στὸν οὐρανὸ κάμποση ὦρα καὶ φωνάζει τὸν κύριό του:

— Χούου! Χούου! Χούου!

Καμμιά φωνὴ ἀνθρώπου.

— Χούου! Χούου! Χούου!

Τὰ σκυλιά ἕμουν, ἀπὸ τὰ γειτονικά ἀγροκίτσια, ἀπήνησαν μὲ γαυγισμούς στὰ κλάματα τοῦ κακομοῖρη τοῦ Γολιάθ.

Ὁ κ. Μπερνάρ, ὁ συμβολαιογράφος, μόλις ξημέρωσε, ἐξῆλθε γιὰ τὸν πρωῖνὸ του περιπατο. Φορούσε τὴν μαύρη του ρεδιγκότα καὶ κρατοῦσε, γιὰ στήριγμα, ὀμπρέλλα ἀπὸ ἄσπρη ἀλτάκα.

Ἡ μικρὰ πόλις ἐκοιμάτο ἀκόμη. Κάπου-κάπου μερικοὶ χωρικοί, μὲ τὴν ἀξίνη στὸν ὦμο, ἀντίκρισαν τὸν συμβολαιογράφον.

— Καλημέρα, μουσιῶ Μπερνάρ, πάντα πρωῖνός, εἶπεν ἓνας ἀπ' αὐτούς, χαιρετώντάς τον μὲ σεβασμόν.

Ὁ κύριος Μπερνάρ ἦτο ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ — διόλου δὲν ἦτο περήφανος—ὁπότεν βλέπει νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου δρόμου ἓνα σκυλί, ἓνα σκυλί τόσο λιγνὸ, τόσο βρωμερὸ, μὰ καὶ τόσο λυπημένο, ὥστε φοβήθηκε καὶ κρύφθηκε πίσω ἀπ' ἓνα πλάτανο.

Τὸ σκυλί αὐτὸ ἦτο ὁ Γολιάθ, ὁ κακομοῖρης ὁ Γολιάθ.

— ὦ! ὦ! εἶπεν ὁ κύριος Μπερνάρ, δὲν τὸ ξέρω αὐτὸ τὸ σκυλί, περιέργον!

Εἰς τὰς μικρὰς πόλεις γνωρίζουν ὅλα τὰ σκυλιά, ὅπως γνωρίζουν καὶ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους: τὸ νὰ φωνῆ δὲ ἓνα σκυλί ἄγνωστο, εἶναι κάτι σπουδαῖο, σὰν νὰ φωνῆ ἓνας ξένος ἀνθρώπος.

Ὁ σκύλος πέρασε ἐμπρὸς ἀπὸ τὴ βρύσι τοῦ μεγάλου δρόμου, χωρὶς νὰ σταματήσῃ.

— ὦ! εἶπεν ὁ κύριος Μπερνάρ, τὸ σκυλί αὐτὸ ποὺ δὲν ξέρω, τὸ σκυλί αὐτὸ ποὺ πρωτοβλέπω, δὲν σταματᾷ στὴ βρύσι. Νὰ μὴ μὲ λένε Μπερνάρ, νὰ μὴ εἶμαι συμβολαιογράφος, ἂν τὸ σκυλί αὐτὸ δὲν εἶναι λυσιασμένο!...

Καὶ τρέμων, πῆρε ἀπὸ κάτω μιὰ μεγάλη πέτρα. Τὸ σκυλί προχωροῦσε ὀλοένα μὲ σιγανὸ βᾶδισμα, μὲ τὸ κεφάλι κάτω.

— ὦ! ὦ! ἐφώναζεν ὁ κύριος Μπερνάρ, κίτρινος ἀπὸ τὸ φόβο του, βλέπω καὶ ἀφρούς, ἀφρούς στὸ στόμα του, λυσιασμένο τὸ σκυλί... τρέξτε! βοήθεια!...

Καὶ ἀπὸ πίσω ἀπ' τὸν πλάτανο ἐτίναξε τὴν πέτρα.

Ὁ σκύλος σταμάτησε λίγο, κύτταξε τὸν συμβολαιογράφον μ' ἓνα μικρὸ παράπονο καὶ ξαναγύρισε πίσω.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὀλόκληρη ἢ μικρὴ πόλις σηκώθηκε στὸ πόδι.

Σκυλί λυσιασμένο!...

Πρόσωπα μὲ φουσκωμένα ἀκόμα μάτια ἀπὸ τὸν ὕπνο ἐφάνησαν στὰ παράθυρα ἀνδρες μὲ τὸ πουκίμιο, γυναῖκες μὲ τὴν καμιζόλα ἐφάνησαν στῆς πόρτες.

Οἱ περὶ γενναϊοκαρδοί, ἄλλοι μὲ ἀξίνας, ἄλλοι μὲ δρέπανα, ἄλλοι μὲ φικιάργια, προχώρησαν στὸ δρόμο, φοβισμένοι, μὰ καὶ ἔτοιμοι νὰ ξεκοιλιάσουν τὸ λυσιασμένο σκυλί.

— Ποῦ εἶναι; ποῦ εἶναι;

Καὶ ἔτρεχαν ἄλλοι ἀπ' ἔδω, ἄλλοι ἀπ' ἐκεῖ.

Εἰς τὸ ἀναμεταξύ ὁ κύριος Μπερνάρ εἶχε τρέξει στοῦ δημάρχου, τὸν ἐξύπνησε καὶ τοῦ ἐδιηγήτο τὰ καθέκαστα.

— Ἐπάνω μου ρίχτηκε, κύριε δήμαρχε, μὲ ἀφρισμένο στόμα, ἴσως καὶ μὲ δάγκασε — καὶ ἐπληφούσε τὰ γόνατά του, τὴν κοιλιά του, τὰ πσινά του.— ὦ! πολλὰ σκυλιά λυσιασμένα στὴ ζωῆ μου εἶδα, κύριε δήμαρχε, μὰ ἔτσι λύσσα ποτέ μου. ὦ! εἶναι φρικτὸν! εἶναι φρικτὸδες!...

Ὁ δήμαρχος, σοβαρὸς ἀνθρώπος, ἐσκέπτετο.

— Τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρὸν, πολὺ σοβαρὸν, εἶπε κατόπιν ἄλλ' εἶσθε βέβαιος ὅτι εἶναι λυσιασμένο ὁ σκύλος;

— Ἐν εἶμαι βέβαιος; ἐφώναζεν ὁ κ. Μπερνάρ, μὰ ὅπως σᾶς βλέπω καὶ μὲ βλέπετε... Λύσσα μιὰ φορά... Ἄφροὶ στὸ στόμα, μάτια γουρλωμένα!... Δὲν ἦτο πλέον σκυλί, κύριε δήμαρχε, ἦτο θηρίον ἀνήμερο, τίγρις! τίγρις!...

Καὶ μ' ἓνα ὕφος σοβαρὸν τώρα παρετήρησε τὸν δήμαρχον κατὰ πρόσωπον καὶ τοῦ εἶπεν:

— Ἀκούσατε, ἔδω δὲν πρόκειται πλέον περὶ πολιτικῆς, κύριε δήμαρχε, πρόκειται περὶ τῆς ὑγείας τὸν κατοίκων, περὶ τῆς προστασίας, περὶ τῆς ζωῆς, τὸ ἐπαναλαμβάνω, τὸν πολιτῶν. Ἐάν δὲν λάβετε εὐθὺς ἀμέσως τὰ κατάλληλα μέτρα, ἐάν δὲν ἐνεργήσετε ὅπως πρέπει, ὑπέχετε μεγάλην

εὐθύνην, σᾶς τὸ λέγω ἐγὼ, κύριε δήμαρχε, ἐγὼ ὁ Μπερνάρ ὁ συμβολαιογράφος.

Ὁ κύριος Μπερνάρ ἦτο ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἐχθρὸς τοῦ δημάρχου.

— Καλὰ, φίλε μου, ἤσυχάσατε, εἶπεν ὁ δήμαρχος, θὰ πράξω τὸ καθήκόν μου: θὰ προσκληθῆ εὐθὺς τώρα ὁ ἀγροφύλαξ.

Ὁ Γολιάθ ἦρε καταφύγιον σ' ἓνα πορτί σταύλου. Εἶπεν ἀνακαλύψει ἓνα κόκκαλο καὶ τὸ ροκανίσει.

Ὁ ἀγροφύλαξ, ὀπλισμένος μ' ἓνα τουφέκι, ποῦ τοῦ ἔδωκεν ὁ δήμαρχος, καὶ ἀκολουθούμενος ἀπὸ πολλούς, προχώρησεν εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων μακριὰ ἀπ' τὸν σκύλο.

Ἀπὸ τὸν ἐξώστη τοῦ δημαρχείου ὁ δήμαρχος καὶ ὁ συμβολαιογράφος παρηκολούθουν τὴν ἐπίθεσιν.

— Καὶ ὅμως τρώγει!... εἶπεν ὁ δήμαρχος μὲ ὕφος Γαλιλαίου, ποῦ εἶπε: «Καὶ ὅμως κινεῖται!»

— Ναι, τρώγει... τὸ τέρας! ἐπιθύρυσεν ὁ κ. Μπερνάρ. Κ' ἐφώναξε στὸν ἀγροφύλακα:

— Μὴ πλησιάζῃς, θὰ σὲ δαγκάσῃ!...

Ὁ ἀγροφύλαξ μ' ἓνα ὕφος γενναίου ἀνθρώπου ποῦ θὰ προβῆ εἰς ἡρωϊκὴν πράξιν. ὕψωσε τὸ ὄπλον.

— Μὴ βιασθῆς! ἐφώναζεν ἓνας.

— Σημάδευσέ καλὰ! ἐφώναζεν ἄλλη φωνή.

— Ἴσια στὸ κεφάλι!

— Στὸ στήθος καλλίτερα!

— Προ... σο... χή! εἶπεν ὁ ἀγροφύλαξ.

Καὶ δια νὰ εἶναι ἐλεύθερος εἰς τὰς κινήσεις του, ἔβγαλε τὸ σακκάκι του καὶ τὸ ἐτίναξε μακριὰ.

Καὶ ἐσημάδευσεν τὸν σκύλον, τὸν κακομοῖρη τὸν Γολιάθ, ὁ ὁποῖος ἄφησε τὸ κόκκαλό του καὶ μὲ μάτια λυπημένα κύτταξε τὸν κόσμον, σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε:

— Τί θέλετε ἀπὸ μένα; τί σας ἔκαμα;...

Γενικὴ σιωπὴ. Αἱ γυναῖκες σκέπασαν τ' αὐτιά των μὲ τὰ χέρια, νὰ μὴ ἀκούσουν τὴν ἐκπυροκρότησιν οἱ ἀνδρες ἐκλείοντα τὰ μάτια.

Ἄγωνία κατέλαβεν ὅλους. Ὁ ἀγροφύλαξ ἐξηκολούθει νὰ σημαδεύῃ.

— Πῦρ! ἐφώναζε.

Καὶ ἐπυροβόλησεν.

Ἡκούσθη τότε μιὰ κραυγὴ πόνου, ἓνα παρατεταμένο κλάψιμο τοῦ σκύλου. Ὁ Γολιάθ πληγώθηκε στὸ πόδι... Καὶ φεύγει, τρέχει μὲ τὰ τρία του πόδια, μὲ σταγόνας αἵματος γεμίζει τὸν δρόμο.

Καὶ ἐνῶ ὁ σκύλος τρέχει, ὁ ἀγροφύλαξ κυττάζει τὸ τουφέκι του, τὸ πλήθος, φοβισμένο, κυττάζει τὸν ἀγροφύλακα καὶ ὁ δήμαρχος κυττάζει τὸν κ. Μπερνάρ...

Ὁ Γολιάθ ἔτρεχεν ὅλη τὴν ἡμέρα. Σταματοῦσε κάποτε νὰ γλύψῃ τὴν πληγὴν του. Πέρασε δρόμους, χωράφια, χωριά.

Μὰ παντοῦ ἢ εἰδησις, ἢ φοβερὰ εἰδησις, ὅτι σκυλί λυσιασμένο περνᾷ, διεδίδετο ἀπὸ στόμα σὲ στόμα. Ἀνάσπιτος ὅλος ὁ κόσμος.

Καὶ παντοῦ τὸν κυνηγοῦν: μὲ πετροβολισμούς, μὲ ξύλα, μὲ μαγκούρες.

Τὸ σῶμά του πληγωμένο πέρα-πέρα. Τὸ αἷμα τρέχει, ματώνει τὸν δρόμο, τὰ σπαρτά... Καὶ τρέχει, τρέχει ἀκόμα, λαχανιασμένος...

Ἀπὸ πίσω του φωνάζουν:

— Σκοτώσατέ το, λυσιασμένο εἶνε!...

Βραδυάζει. Σ' ἓνα χωράφι βρέθηκε. Ἀψηλὸ τὸ σιτάρι, τὸν ἐκρυβε. Ὁ κόσμος τὸν ἔχασε.

Τὸ αἷμα του ἔτρεχε... Δὲν εἶχε πλέον δυνάμεις. Κατέπεσεν ὁ πληγωμένος σκύλος σ' ἓνα στρώμα ἀπὸ πιπασοῦνες...

Καὶ χωρὶς νὰ βγάλῃ κραυγὴν πόνου, χωρὶς παράπονο, τεντώνει ὁ σκύλος τὰ πόδια του καὶ... ἔσπυρα!...

ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΑΠΟ ΣΑΒΒΑΤΟΥ ΕΙΣ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

Δι' ιδιαίτερον άτμοπλοίου, «Οί δύο φίλοι», επί τούτω ναυλωθέντος, άνεχώρησεν εις την έπαρχίαν αυτού ο νέος μητροπολίτης Καλλιουπόλεως κ. Κωνσταντίνος. Έν τώ άτμοπλοίω έγένητο θερμοτάτη προπομπή υπό πλείστων κληρικών και λαϊκών αυτού φίλων. Έκ μέρους τής Α. Θ. Π. παρέστη ο τριτεύων κ. Ίωακείμ, εκ μέρους δέ του άγίου Χαλκηδόνος ο ήγούμενος τής Μονής Φανερωμένης, ο άρχων Μ. Πρωτεύδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος. Προς τούτους ο μητροπολίτης Φιλίππουπόλεως κ. Σμάρταγδος, ο αρχιγραμματεύς τής Ίερω. Συνόδου κ. Απόστολος, ο αρχιδιάκονος τής μητροπόλεως Χαλκηδόνος κ. Απόστολος, ο κ. Κογιούνουγλου, ο κ. Χρ. Γεωργιάδης, ο κ. Ι. Δημητριάδης και άλλοι πολλοί. Μετά του μητροπολίτου άνεχώρησε και ο άρχιμαν. Σωφρόνιος, όστις θα αναλάβη τα καθήκοντα πρωτοσυγκέλλου έν τή ιερω μητροπόλει Καλλιουπόλεως.

— Η Α. Θ. Π. άντεπεσκέφθη την Α. Ε. τον έπιτετραμμένον τής Ελλάδος κ. Αλεξανδρόπουλον, δωρήσασα εις την κ. Αλεξανδρουπούλου, χρυσοῦν σταυρόν με τίμιον ξύλον και την εικόνα τής Παμμακαρίστου, εις τον κ. Αλεξανδρόπουλον την φωτογραφίαν Της και εις τον υίόν του μικρόν χρυσοῦν σταυρόν.

— Προς πλήρωσιν τής χηρευσάσης θέσεως του βοηθού έπισκόπου του άγίου Χαλκηδόνος, προϋτάθησαν υποψήφιοι ο άρχιδιάκονος τής μητροπόλεως Χαλ-

κηδόνος, ο άρχιδ. του άγ. Χαλδαιας κ. Γεωργάσιος και ο άρχιμ. κ. Παΐσιος. Μετά την συνήθη έν τώ Πατριαρχικῷ ναῶ ιεροτελεσίαν και την διαλογήν των ψήφων, βοηθός έπίσκοπος έξελέγη ο άρχιδιάκονος τής μητροπόλεως κ. Απόστολος.

Ο νέος έπίσκοπος, εις όν έδόθη ο τίτλος του Άγίου Όλύμπου, τυγχάνει άπόφοιτος τής κατά Χάλκην Θεολογικής Σχολής, μετ' άγαστου ζήλου και φιλογενείας εργασθεις ως άρχιδ. τής ιερω μητροπόλεως και άμέριστον έπισπασάμενος ως εκ τούτου την άγάπην και εκτίμησιν συμπάσης τής κοινότητος.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αφιξίς. — Αφίκετο εκ Μετρών ο αυτόθι διδάσκαλος κ. Κωνστ. Δημοσίδ. Βιτιάδης, προτιθέμενος να διατριψη επ' όλίγον εις την πόλιν μας.

Αρχαιολογική έκδρομή. — Ως προηγγειλαμεν, έγένητο την Κυριακήν ή α' αρχαιολογική έκδρομή του Γυμναστικού Συλλόγου «Ηρακλέους» Ταταούλων. Οί έκδρομεις, άνερχόμενοι εις πενήκοντα, υπό την ήγεσίαν του καθηγητου κ. Ίωακείμ Βαλαβάνη, έπεσκέφθησαν τα τεμένη Αγίας Σοφίας, Σουλταν Άχμέτ και Σεργίου και Βάκχου, ως και τον Ίππόδρομον, άποθαυμάσαντες τον πλούτον και την άρχιτεκτονικήν καλλονήν των μνημείων τούτων. Οί έκδρομεις επέστρεψαν εις Πέραν το έσπερας, συναποκομίζοντες τας άρίστιας των έντυπώσεων. Σχετικώς προς τον Σύλλογον «Ηρακλέα», αναφέρομεν ότι μετ' όλίγας ήμέρας θέλει εορτάσει την δεκαπενταετηρίδα του, τοσοῦτω μάλλον πανηγυρικώς, όσον συμπύπτει μετὰ τριπλής εις τους Όλυμπιακούς και

Παναγυπτίους άγώνας νίκης δύο των μελών αυτού.

Αγροτική έκδρομή. — Η έν Φαναριῶ προσβυγενής λέσχη «Μνημοσύνη» κατά την τελευταίαν αυτής γενικήν συνεδριάν άπεφάσισε την διοργάνωσιν αγροτικής έκδρομής, προέβη δέ και εις την εκλογήν των μελών τής διοργανωτικής αυτής επιτροπής, μετ' ου των όποιων έξελέξε και τον ήμέτερον διευθυντήν. Επιφυλασσόμεθα να γράψωμεν λεπτομερώς περι τής έκδρομής τούτης, ήτις προμηνύεται πολὺ ωραία, εὐθύς ως καταρτισθῆ το δριστικόν πρόγραμμά της.

Θέατρον Βαριετέ. — Την εβδομάδα ταύτην έδόθη επανειλημμένως και μετὰ πολλής έπιτυχίας ή ελληνική όπερέττα «Νασρεδδίν Χότζας», προσέτι δέ ο «Αετλεμπιτζή Χορχόρ άγας», ή «Εϋθυμη χήρα». Το Βαριετέ εκάστην έσπερα είναι το έντευκτήριο πολλοῦ και εκλεκτου κόσμου, απολαμβάνοντος θαυμασίας μουσικής και πνευματικής απολαύσεως.

Διά τας οικογενείας. — Θα λειψη πλέον το αίώνιον οικονομικόν ζήτημα του σώπωνος, το όποιον τόσον άπιστολογεί τας οικογενείας μας. Θα έξασφαλισθῆ πλέον ή διατήρησις των άσπρορουχων και ή υγεία των χειρών, αι όποιοι τα πλύνουσι. Το πώς, πώς το έξηγει ή εις άλλην σελίδα δημοσιευομένη διαφήμισις του σώπωνος ΡΕΞ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ελληνική Φιλολογική Βιβλιοθήκη. — Είμεθα βέβαιοι ότι ή καλλίστη αυτή του κ. Δημ. Θ. Παπαβασιλείου έκδοσις μεγάλης θα προσφέρη υπηρεσίας εις τα νεότερα ελληνικά γράμματα. Και περι μεν του πρώτου τόμου τής Βιβλιοθήκης, τα «Φύλλα Συκής», του κ. Δ. Μελισσοπούλου, είναι περιττόν να είπωμεν περισσότερα. Άλλ' ο δεύτερος τόμος είναι κάτι τι το λίαν πρωτότυπον και μία ωραία πραγματικώς πρωτοβουλία. Ο τόμος ούτος θ' αποτελῆ έν άπάνθισμα τής

νεωτέρας, ιδίως δέ τής συγχρόνου ελληνικής λογογραφίας, έν τώ όποίω θα παρελάσωσιν, ως έν λευκόματι, όλοι άνεξαιρέτως οι δυνάμενοι να γράψωσιν. Ήδη, ύπερ τους εκατόν λόγιοι, από διάφορα τής Αυτοκρατορίας μέρη, έδήλωσαν συμμετοχήν, άπέστειλαν δέ και έργα των προς δημοσίευσιν. Έπιζηροτούμεν πληρέστατα εις την ιδέαν του κ. Παπαβασιλείου, διότι διά του μέσου τούτου, ού μόνον θα δοθῆ μία ευγενής εις τους γράφοντας ώθησις, αλλά θα γίνωσι γνωστά και πολλά νεώτερα φιλολογικά τάλαντα. Άλλως τε, εκτός τής άυστηράς ήθικής και τής καλλιλογίας, ούδεμία θα γινή εκλογή μεταξὺ των δημοσιευθησομένων έργων. Η εκλογή του θέματος, πρωτοτύπου ή εκ μεταφράσεως, αλλά πιντοτε άνεκδότη, επαριέται εις τους τολμους, οιτινες δύνανται ν' άποστείλωσιν από τούδε τα έργα των, καθως και την εικόνα των, εις τον κ. Δημ. Παπαβασιλείου (Ρωσικόν προξενείον, Πέραν), παρὰ του όποιου πώς τις δύναται να ζητήση και την σχετικήν άγγελίαν δι' ότι άφορᾷ τους δύο μεγάλους διαγωνισμούς, καθως και το μέγα λαχείον, το προωρισμένον δι' όλους έν γενει τους συνδρομητάς.

«Ηπειρος». — Πασχαλινόν Λεύκωμα τής κ. Έλληνικής Μαυροκορδατου. Το λαμπρόν τούτο δημοσίευμα πωλείται και εις τα γραφεῖα του «Απ' Όλα» προς γρόσια έπτά διά την Κωνσταντινούπολιν και όκτώ διά τας επαρχίας μετὰ των ταχυδρομικών.

«Φιλία». — Έχομεν υπ' όμιν το φύλλον τής 25 Μαρτίου του καλου έν Καστελλορίζω περιοδικού ή «Φιλία». Περιεχόμενα: Η. Μ. Πετρίδου Χριστός Άνέστη. — Χαριτωμένη ανάμνησις, ποίημα. — Χωρίς ρυθμό, τραγωδία. — Έκ τής τραγωδίας των παθών. — Κ. Σπυρίδου, το κύταρον άλά τους αλώνας. — Α. Μ. Πισπίνη, ή γυνή έν τή Όρμυρική έποχῆ. — Κ. Σ. Γούναρη, το άπόκρυφον δράμα των δένδρων. — Σ. Σπυρίδη, κουρασμένου κόσμου πονήματα, ο Γερομίκος μυθιστόρημα κλπ.

Όσοι φθάνετε

εις Τραπεζούντα

να καταλύετε εις το Ξενοδοχείον

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΛ ΠΑΛΑΣ

CONSTANTINOPLE PALACE

Έκει θα εύρετε :

Δωμάτια εύαερα και εύήλια. Μαγειρικὴν τελειότητα. Ύψηροσίαν πρόθυμον. Καθαριότητα άμμεπτον. Τιμάς λογικάς.

Αΐθουσαν ύποδοχῆς, σφαιριστήριο, κλειδοκύμβαλον, αναγνωστήριον κτλ.

Ο κ. Κ. ΑΔΡΑΜΥΤΤΑΗΣ εκ Κων)πόλεως, έχάτως άφιχθεις μετὰ καταλλήλου προσωπικου, μετέτρεψε το «Κωνσταντινούπλ Πάλας» εις table d' hôte, έφάμλλον των έν Κων)πόλει άρίστων ξενοδοχείων.

Όσοι μέινουν εκεί θα καταγοητευθούν.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΔΩΝ ΠΟΤΩΝ

«Η ΑΝΑΤΟΛΗ»

Το αρχαιότερον των εργοστασίων ΕΝ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΙ

Ίδρυθέν προδ τριακονταετίας

υπό

ΑΛ. Γ. ΑΚΡΙΤΙΔΟΥ

ΠΑΡΑΓΕΙ όλα τα είδη των οίνοπνευματωδών ποτών: Δούζικο, μαστίχην, κονιάκ, ρούμι, λικέρ και λουπά.

ΚΑΤΕΧΕΙ πλουσίαν παρακαταθήκην κονιάκ εις κιβώτια και βαρέλια μικράς χωρητικότητος.

ΦΗΜΙΖΕΤΑΙ διά το θαυμάσιον «Όλύμπιον νέκταρ», ποτόν στομαχικόν, συνιστώμενον υπό των Ιατρών και εισηγμένον εις τα κυριώτερα φαρμακεία ως έλιξήριον κατά των στομαχικών παθήσεων.

Διά το ωραίον «Κονιάκ Άνανάς», ευρισκόμενον εις κιβώτια και περιζήτητον έν Ρωσία.

ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ με όλας τας πόλεις τής Μαύρης θαλάσσης και του έξωτερικου.

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙ διά τα άριστα υλικά, δι' όν παράγει όλα τα είδη των οίνοπνευματωδών ποτών, και διά τας εκτός συναγωγισμού τιμάς του.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ τιμοκατάλογον και σχετικώς πληροφορίας παντί τῷ αίτούντι.

Bazar Métropolitain

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΜΥΡΩΔΙΚΩΝ

ΚΑΙ ΕΙΔΩΝ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΟΥ

ΑΔΕΛΦΩΝ Σ. & Ι. ΒΑΣΙΛΑΤΟΥ

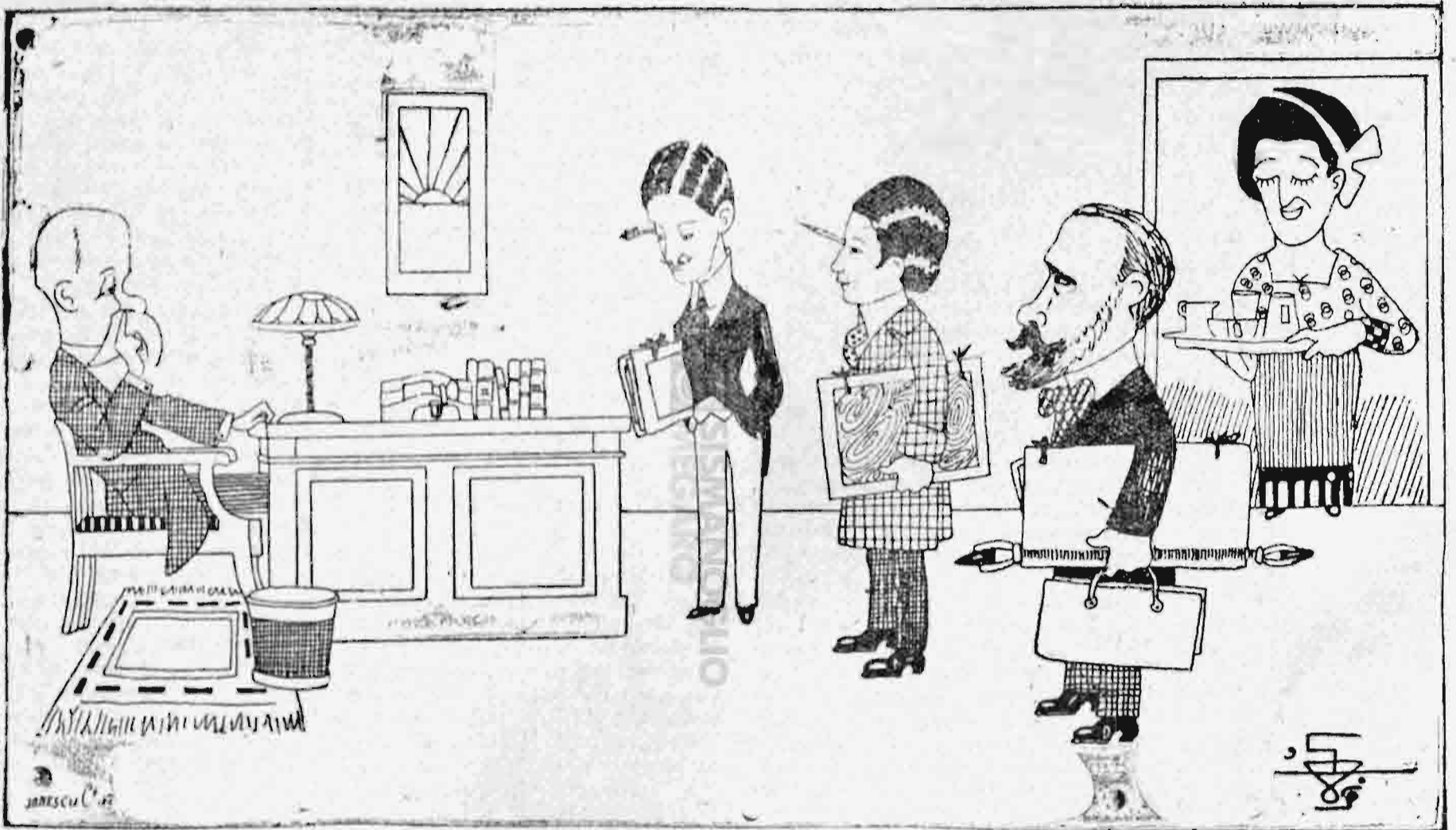
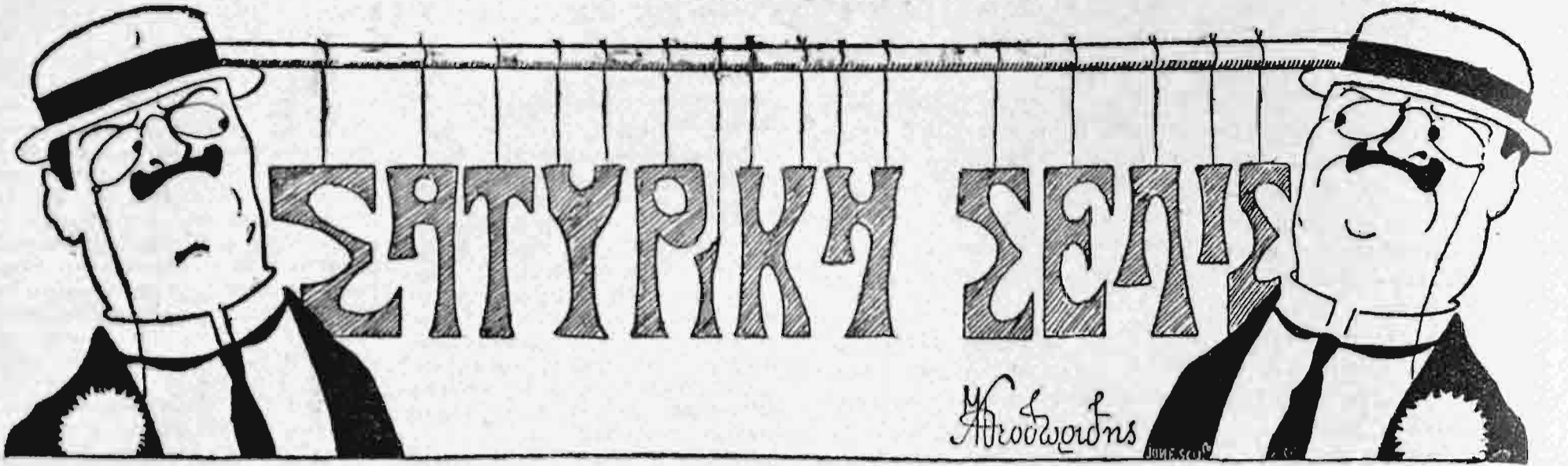
Έν Γαλατᾷ,

ἀκριβῶς ἀπέναντι του Τουνελ, ἀριθ. 23.

Έν τῷ άρχείω τούτω καταστήματι εύρίσκονται και πωλοῦνται εις τιμάς αληθῶς μετρωτάτης Μυρωδικά παντός είδους των όνομαστοτέρων Ευρωπαϊκων εργοστασίων, ως επίσης και όλα τα είδη Νεωτερισμού. Συνιστώμεν θερμῶς εις το όμογενές δημόσιον το μοναδικόν τούτο εις τα τοιαῦτα είδη Έλληνικόν κατάστημα, όπερ πληρέστατα άνταποκρίνεται εις τας άπαιτήσεις και του άπαιτητικώτερου των πελατών.

Πώλησις χονδρικῶς και λιανικῶς.

Διμαράκης.— Έκάλεσα ύμᾶς, φίλοι κύριοι, ἵνα παρακαλέσω ύμᾶς . . .
 Οἱ γελοιογράφοι.— Νά παύσωμεν γελοιογραφούντες τὴν ύμετέραν προσωπικότητα . . .
 Διμαράκης (ζωνηρῶς).— Ὅχι! ὄχι! τεύναντίον! Μὴ παύσητε τοῦτο ἕσσει πράττοντες. Οἱ μεγάλοι μόνον ἄνδρες σατυρίζονται, γελοιογραφοῦνται, καὶ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Ἀριστοφάνης ἑσατύριζε τὸν Σωκράτην . . .
 Οἱ γελοιογράφοι.— Ἐπομένως . . .
 Διμαράκης.— Ἐπομένως ἐθνικὴν ἐπιτελεῖτε πράξιν, ἐάν εἰς τὸ διηκεῖς τὴν ἐμὴν προσωπικότητα καὶ κατουρήτε . . .

**Όλα τῆς κεφαλῆς
 τῆ χειρουργικῆ
 νοσήματα :**
Ὡτων, Ρινός, Δαιμοῦ, Στόματος
 θεραπεύει ὁ εἰδικὸς ἰατρός
Α. ΕΥΣΤΑΘΙΑΝΟΣ
 Πρώην χειρουργὸς εἰς τὴν Λαρυγγολογικὴν
 κλινικὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Bordeaux
 καὶ τακτικὸς βοηθὸς τοῦ καθηγητοῦ Mouge.
 — Ἴατρὸς τοῦ Περαικοῦ νοσοκομείου.— Μέλος
 τῆς λαρυγγολογικῆς ἐταιρείας τῶν Πα-
 ρισίων.
 Τὰς ἐγχειρήσεις ἐκτελεῖ ἄνευ πόνων
 καὶ ἄνευ αἱμορραγιῶν.
 Λέχεται ἀπὸ 1—5 μ.μ. Πέραν. Ἀνατολ
 χάν, 13.
 Τοὺς πτωχοὺς δωρεάν Τρίτην καὶ
 Σάββατον τὴν πρωΐαν ἀπὸ 8—10 1/2.
 Ἴδιαιτερον τμήμα με ἐπιστήμονα ὀδον-
 τοποιδὸν πρὸς κατασκευὴν παντὸς εἶδους
 τεχνικῶν ὀδόντων.

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ

Θέλετε νὰ πλύνετε τὰ ρούχᾶ σας καθαρώτατα,
 εύκολώτατα καὶ εύθηνώτατα ; Δέν ἔχετε, εἰμὴ νὰ
 μεταχειρισθῆτε τὸν ἐν Λονδίῳ γενοσσι ἐφευρεθέντα
 σάπωνα ΡΕΞ.

Ὁ σάπων ΡΕΞ ὀλιγοστεύει τὰ ἔξοδα, συντο-
 μεύει τὴν πλύσιν, δέν κευράζει τὰς πλύστρας καὶ
 δέν φθείρει καθόλου τὰ ρούχα.

Ὁ σάπων ΡΕΞ, ἀποδειχθεὶς ἐν ἀγγλικῷ διύλιστη-
 ρίῳ ἀπηλλαγμένον πάσης φθοροποιᾶς ὕλης, ἐφο-
 διάσθη καὶ με ἐπίσημον πιστοποιητικὸν τοῦ Κυ-
 βερνητικοῦ Χημείου.

Με ὀλίγον ΡΕΞ δύνασθε περιφρημα νὰ καθαρίσετε
 μαγειρικὰ σκευῆ, τάπητας, μουσαμάδες, μάγμαρα,
 ὑάλους παραθύρων, ὅλα ἐν γένει τὰ ὑάλινα καὶ
 ἀργυρᾶ σκευῆ καὶ σανίδια ἀκόμη.

Ἡ ἐφάπαξ χῆσις τοῦ σάπωνος ΡΕΞ ἀρκεί
 ν' ἀποδείξη τὴν ἀλήθειαν τῶν γραφομένων μας.

Ἡ χῆσις τοῦ σάπωνος ΡΕΞ εἶναι πολὺ εύκολος
 καὶ ἀπλουσιτάτη, δίδονται δὲ δωρεάν εἰς τοὺς ἀγο-
 ραστάς ὁδηγίαὶ χῆσις εἰς 7 γλώσσας.

Τιμὴ ὠρισμένη ἐν Κων/πόλει τὸ κυτίον (1 γι-
 λιογρ. καθ.) πρὸς 4 γρ.

Διὰ τὰς ἐπαρχίας προστίθενται τὰ ἔξοδα τῆς
 ἀποστολῆς.

Εἰς τοὺς πωλητὰς γίνεται ἀνάλογος ἐκπτώσις.
 Παραχωρεῖται μονοπωλιακὴ ἐξόδευσις εἰς τὰς ἐπαρ-
 χίας διὰ λ/σμὸν τοῦ πωλητοῦ.

Γενικοὶ πράκτορες δι' ὅλην τὴν Τουρκίαν ἐν
 Κων/πόλει οἱ κ. κ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ καὶ
 Α. ΣΙΚΙΑΡΟΓΛΟΥ.

Γραφεῖον καὶ κεντρικὴ ἀποθήκη ἐν Σταμπούλ,
 Βαλὸνκ Παζάρ, Νέβσεχιρ Χάν.